

Libor Klimek

Leges

Aplikačné otázky schengenskej spolupráce v trestných veciach na európskej úrovni

teoretik

Libor Klimek

Aplikačné otázky schengenskej
spolupráce v trestných veciach
na európskej úrovni

Vzor citace:

Klímek, L. *Aplikačné otázky schengenskej spolupráce v trestných veciach na európskej úrovni*. Praha: Leges, 2024. 64 s.

Autor:

doc. JUDr. et PhDr. mult. Libor Klímek, PhD., Dr. h. c.

Recenzenti:

doc. JUDr. Eva Szabová, PhD. – Právnická fakulta Trnavskej univerzity v Trnave, vedúca Katedry trestného práva a kriminológie

mjr. doc. PhDr. JUDr. Mgr. Jozef Medelský, PhD. – Akadémia Policajného zboru v Bratislave, vedúci Katedry verejnoprávných vied

doc. JUDr. Martin Štrkolec, PhD. – Právnická fakulta Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, člen Katedry trestného práva; advokát

Monografia bola publikovaná v rámci projektu VEGA č. 1/0100/24 „Zavedenie európskych trestných činov do právneho poriadku Slovenskej republiky“.

Aplikačné otázky schengenskej spolupráce v trestných veciach na európskej úrovni	Rozsah diela: 3,46 AH
--	-----------------------

Vydalo Nakladatelství Leges, s. r. o., Lublaňská 4/61, Praha 2,
v roce 2024 jako svou 976. publikaci.

Edice Teoretik

Vydání první

Návrh obálky Michaela Vydrová

Sazba Lucie Kuthanová

www.knihyleges.cz

© Libor Klímek, 2024

ISBN 978-80-7502-775-7 (e-book)

KATALOGIZACE V KNIZE - NÁRODNÍ KNIHOVNA ČR

Klimek, Libor, 1985-

Aplikačné otázky schengenskej spolupráce v trestných veciach na európskej úrovni / Libor Klimek. -- Vydání první. -- Praha : Leges, 2024. -- 1 online zdroj. -- (Teoretik) Obsahuje bibliografii a bibliografické odkazy

ISBN 978-80-7502-775-7 (online ; pdf)

* 343.13 * 341.171(4) * 340.132 * 341.232 * 347.951 * (4) * (048.8) * (0.034.2:08)

– Soudní dvůr Evropské unie

– trestní řízení -- země Evropské unie

– evropské právo

– aplikace práva -- schengenský prostor

– mezinárodní spolupráce -- schengenský prostor

– soudní rozhodnutí a stanoviska -- země Evropské unie

– monografie

– elektronické knihy

343 - Trestní právo [16]

Obsah

Zoznam použitých skratiek	6
Úvod	8
Kapitola 1 Schengenský priestor a spolupráca v trestných veciach ...	10
1.1 Úvod	10
1.2 Právny základ	12
1.3 Policajná spolupráca	14
1.4 Justičná spolupráca	17
1.5 Schengenský informačný systém	21
Kapitola 2 Zákonnosť spracúvania osobných údajov obsiahnutých v červenom obežníku Interpolu: rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-505/19 – W. S.	24
2.1 Návrh na začatie konania	24
2.2 Skutkový stav a prejudiciálne otázky	24
2.3 Analýza Súdneho dvora	29
2.4 Výrok rozhodnutia	35
Kapitola 3 Vnútroštátna právna úprava stanovujúca opravný prostriedok umožňujúci obnovu trestného konania v prípade porušenia Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd: rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-234/17 – X. C., Y. B. a Z. A. 37	37
3.1 Návrh na začatie konania	37
3.2 Skutkový stav a prejudiciálna otázka	37
3.3 Analýza Súdneho dvora	39
3.4 Výrok rozhodnutia	44
Kapitola 4 Zápisy v schengenskom informačnom systéme: rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-88/21 – Regionálny správny súd	45
4.1 Návrh na začatie konania	45
4.2 Skutkový stav a prejudiciálne otázky	45
4.3 Analýza Súdneho dvora	48
4.4 Výrok rozhodnutia	49

Kapitola 5 Zápisy v schengenskom informačnom systéme: rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-520/20 – D. B. a L. Y. proti riaditeľovi policajnej stanice	51
5.1 Návrh na začatie konania	51
5.2 Skutkový stav a prejudiciálna otázka	51
5.3 Analýza Súdneho dvora	54
5.3 Výrok rozhodnutia	57
Záver	58
Použité zdroje	60
O autorovi	63

Zoznam použitých skratiek

EÚ	Európska únia
Charta základných práv EÚ	Charta základných práv Európskej únie. Úradný vestník EÚ, C 83/389, 30. marec 2010
Interpol	Medzinárodná organizácie kriminálnej polície
rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV o európskom zatykači	rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupoch odovzdávania osôb medzi členskými štátmi. Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 190/1, 18. júl 2002
rozhodnutie 2007/533/SVV o SIS II	rozhodnutie 2007/533/SVV o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému druhej generácie
Schengenský dohovor	Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda zo 14. júna 1985 uzatvorená medzi vládami štátov hospodárskej únie Beneluxu, Nemeckej spolkovej republiky a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol na ich spoločných hraniciach. Úradný vestník Európskych spoločenstiev, C 239/19, 22. september 2000
SIS	Schengenský informačný systém
SIS II	Schengenský informačný systém druhej generácie
smernica 2014/41/EÚ o európskom vyšetrovacom príkaze	smernica Európskeho parlamentu a Rady 2014/41/EÚ z 3. apríla 2014 o európskom vyšetrovacom príkaze v trestných veciach. Úradný vestník Európskej únie, L 130/1, 1. máj 2014

smernica 2016/680 o spracúvaní osobných údajov pri predchádzaní trestným činom	smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV, Úradný vestník Európskej únie, L 119/89, 4. máj 2016.
SR	Slovenská republika
USA	Spojené štáty americké
Zmluva o EÚ	Zmluva o Európskej únii. Úradný vestník EÚ, C 83/13, 30. marec 2010
Zmluva o fungovaní EÚ	Zmluva o fungovaní Európskej únie. Úradný vestník EÚ, C 83/47, 30. marec 2010

Úvod

V rámci schengenského priestoru, ktorý bol vytváraný od 80-tych rokov 20. storočia, došlo k vytvoreniu priestoru bez kontrol na vnútorných hraniciach štátov a vytvoreniu voľného pohybu osôb. V súčasnosti vytvára základný predpoklad pre voľný pohyb osôb medzi členskými štátmi EÚ.¹ Na strane druhej, spolu s voľným pohybom osôb narástol aj neželaný efekt – „voľný pohyb páchatelov trestných činov“.² Toho dôsledkom boli potrebné opatrenia zamerané na policajnú a justičnú spoluprácu v trestných veciach. Spolupráca v rámci schengenského priestoru je podporou boja proti trestnej činnosti, vrátane tzv. európskych trestných činov.

Schengenský priestor je otázkou nielen geografickou, ale taktiež politikou či právnou. Za účelom jeho riadneho fungovania bolo prijatých mnoho právnych predpisov na nadnárodnej európskej úrovni. Ide hlavne o medzinárodné zmluvy a právne predpisy EÚ – napr. nariadenia. Na jednej strane, právna úprava regulačne obsiahla predpokladané otázky súvisiace s riadnym fungovaním schengenského priestoru. Na strane druhej, ani najprecíznejšia právna úprava, žiaľ, nedokáže obsiahnuť všetky potrebné otázky, hlavne jej tvorcami nepredpokladané otázky. V rámci aplikačnej praxe sa stále objavujú polemické otázky, ktorých odpoveď práva úprava nepozná, a to otvára možnosť vyjadriť sa Súdnemu dvoru EÚ.³

Monografia sa zaoberá aplikačnými otázkami schengenskej spolupráce v trestných veciach na európskej úrovni. Preskúmava najprv teoretické východiská schengenskej spolupráce s osobitným zameraním na trestné veci (Kapitola 1). Následne preskúmava aplikačné polemické otázky v rámci schengenskej spolupráce (Kapitoly 2 až 5) – ide o aplikačnú prax Súdného dvora EÚ. Pravda, náročnosť polemických otázok, ktorými sa zaoberal v rámci konaní o prejudiciálnych otázkach, je vysoká. Na strane druhej, ich spracovanie v prepojení na teoretické východiská je zrozumiteľnejšie.

¹ OLTMER, J. *The Borders of the EU: European Integration, “Schengen” and the Control of Migration*. Wiesbaden: Springer, s. 1.

² Porovnaj: KLIMEK, L. *Základy trestného práva Európskej únie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017, 264 strán.

³ Ku kompetenciám Súdného dvora EÚ pozri: FUNTA, R. – JURIŠ, F. – KLIMEK, L. *Európske právo, 3. doplnené a rozšírené vydanie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2024, 516 strán.

Monografia je adresovaná právnej obci špecializujúcej sa v oblasti trestného práva, a to tak akademikom ako aj praktikom – advokátom, sudcom, prokurátorom a príslušníkom Policajného zboru SR. Cenné poznatky v nej nájdú taktiež študenti doktorandského štúdia v odbore Trestné právo.

Kapitola 1

Schengenský priestor a spolupráca v trestných veciach

1.1 Úvod

Hlavným cieľom schengenského priestoru je **zrušenie kontrol na vnútorných hraniciach a vytvorenie voľného pohybu osôb medzi členskými štátmi EÚ**, a to odstránením hraničných kontrol na vnútorných hraniciach (t. j. hranice medzi štátmi schengenského priestoru navzájom, napríklad hranica medzi SR a ČR). Kontroly na vnútorných hraniciach boli postupne zrušené, pričom dôraz je kladený na kontroly vonkajších hraníc (t. j. hranice medzi štátmi schengenského priestoru a štátmi, ktoré do neho nepatria, napríklad hranica medzi SR a Ukrajinou).⁴ Schengenský priestor považovaný za relatívne nový koncept kultúry hraničných kontrol.⁵

Vytvorenie schengenského priestoru bolo zahájené v 80-tych rokoch 20. storočia. Jednou z myšlienok z obdobia jeho vytvárania bolo zavedenie jednotných európskych cestovných pasov.⁶ V minulosti išlo hlavne o územný priestor štátov vtedajších Európskych spoločenstiev, pričom dnes ide už o členské štáty EÚ (EÚ vznikla v roku 1993 ako nástupca Európskych spoločenstiev).

V dnešných dňoch schengenský priestor ale nekopíruje územia členských štátov EÚ – nie všetky jej členské štáty patria do schengenského priestoru. Naproti tomu, niektoré štáty, ktoré nie sú členmi EÚ, do schengenského priestoru patria – Švajčiarsko, Vatikán, Nórsko a Island; štyri ďalšie „mikroštáty“ sú *de facto* členmi schengenského priestoru taktiež, a to z dôvodu ich malej veľkosti

⁴ Porovnaj: KLIMEK, L. *Základy trestného práva Európskej únie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017, 264 strán; KLIMEK, L. *Procesnoprávne súvislosti trestného práva Európskej únie* In: KLIMEK, L. (ed.). *Trestné právo Európskej únie v teórii a praxi*: zborník vedeckých príspevkov so zameraním na teoretické a praktické otázky trestného práva Európskej únie, vrátane judikatúry Súdneho dvora Európskej únie. Brno: Tribun EÚ, 2020, s. 169 – 256.

⁵ HAVLÍČEK, T. – JEŘÁBEK, M. – DOKOPUPIL, J. *The Schengen Phenomenon – Fact or Fiction*. In: HAVLÍČEK, T. – JEŘÁBEK, M. – DOKOPUPIL, J. (eds.) *Borders in Central Europe After the Schengen Agreement*. Cham: Springer, 2017, s. 57.

⁶ OLTMER, J. *The Borders of the EU: European Integration, “Schengen” and the Control of Migration*. Wiesbaden: Springer, s. 14.

a náročnosti pri udržiavaní hraničných kontrol – ide o Andorru, Monako, San Maríno a Vatikán.⁷

Štátni príslušníci tretích krajín, ktorí žijú v EÚ alebo navštevujú EÚ ako turisti, výmenní študenti alebo na obchodné účely, môžu tiež cestovať po štátoch schengenského priestoru bez toho, aby museli podstupovať hraničné kontroly. Pre prípad cestujúcich, ktorí ním prechádzajú alebo majú v úmysle zostať v ňom na krátke obdobie, EÚ zaviedla spoločné vízové pravidlá.⁸

Pokiaľ ide o hlavné vývojové medzníky schengenskej spolupráce, nakoľko z pôvodného plánu niekoľkých vlád európskych štátov sa zmenila na plnohodnotnú oblasť politiky EÚ, možno poukázať na tieto etapy:⁹

- Rok 1985: Belgicko, Spolková republika Nemecko, Francúzsko, Luxembursko a Holandsko (päť z vtedajších 10 krajín Európskeho hospodárskeho spoločenstva, dnešných členských štátov EÚ) podpísali v luxemburskej obci Schengen dohodu o postupnom rušení kontrol na ich vnútorných hraniciach (bližšie text nižšie).
- Rok 1990: Uvedených päť krajín podpísalo Schengenský dohovor, ktorým sa doplnila dohoda a stanovili sa opatrenia a bezpečnostné záruky na vykonávanie politiky bez kontrol na vnútorných hraniciach (bližšie text nižšie).
- Rok 1995: Vykonávanie schengenského programu sa začalo účasťou siedmich členských štátov EÚ.
- Rok 1997: Amsterdamskou zmluvou sa schengenské *acquis* prenieslo do právneho rámca EÚ.

Štáty, ktoré sa v súčasnosti uchádzajú o vstup do schengenského priestoru, musia byť schopné (*i*) kontrolovať svoje vonkajšie hranice a vydávať jednotné schengenské víza, (*ii*) spolupracovať s ostatnými vnútroštátnymi orgánmi presadzovania práva pri zaisťovaní vysokej úrovne bezpečnosti, (*iii*) uplatňovať súbor spoločných schengenských pravidiel (schengenské *acquis*), týkajúce sa napríklad vykonávania pozemných, námorných a vzdušných hraničných

⁷ Aktuálne informácie pozri: Schengenský priestor podrobne [online]. Dostupné <<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/schengen-area/>> [2024-07-07].

⁸ Schengenský priestor podrobne [online]. Dostupné <<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/schengen-area/>> [2024-07-07].

⁹ Schengenský priestor [online]. Dostupné <<https://eur-lex.europa.eu/SK/legal-content/summary/the-schengen-area.html>> [2024-07-07].

kontrol, vydávania víz, podpory policajnej spolupráce a ochrany osobných údajov, a (iv) používať Schengenský informačný systém.¹⁰

1.2 Právny základ

Právna úprava schengenského priestoru, tzv. *schengenskému acquis*, je umiestnená v mimoriadne rozsiahlom počte právnych aktov EÚ, v ktorom je náročne nachádzať systém. Ide o súčasť práva EÚ, ale s určitými osobitosťami.¹¹ Za najzásadnejšie dokumenty možno považovať:

- **Schengenská dohoda**¹² z roku 1985 (známa aj ako „**Schengen I**“) a **Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda**¹³ z roku 1990 (známy aj ako „**Schengen II**“); avšak, Schengenská dohoda a Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda nie sú platné v znení a rozsahu, v akom boli podpísané. Ich pôvodné znenia boli novelizované a niektoré ich ustanovenia sú právne prekonané. Príkladom je úprava vydávania osôb (extradiácie), ktorú nahradilo *Rámcové rozhodnutie 2002/584/SVV o európskom zatykači*;¹⁴
- **Protokol o schengenskom *acquis* začlenenom do rámca EÚ**¹⁵ z roku 1997 (známy aj ako Schengenský protokol), ktorým právna úprava schengenskej spolupráce bola začlenená do práva EÚ (pôvodne išlo o samo-

¹⁰ Schengenský priestor [online]. Dostupné <<https://eur-lex.europa.eu/SK/legal-content/summary/the-schengen-area.html>> [2024-07-07].

¹¹ Bližšie pozri: LUTZ, F. *Practical Guide to Schengen Law*. Cham: Springer, 2024, 138 strán.

¹² Dohoda medzi vládami štátov Hospodárskej únie Beneluxu, Spolkovej republiky Nemecko a Francúzskej republiky o postupnom odstraňovaní kontrol na ich spoločných hraniciach, podpísaná v Schengene 14. júna 1985. Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 239/13, 22. september 2000.

¹³ Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda zo 14. júna 1985 uzatvorená medzi vládami štátov hospodárskej únie Beneluxu, Nemeckej spolkovej republiky a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol na ich spoločných hraniciach. Úradný vestník Európskych spoločenstiev, C 239/19, 22. september 2000.

¹⁴ *Rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupo odovzdávania osôb medzi členskými štátmi*. Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 190/1, 18. júl 2002.

¹⁵ *Protokol (č. 19) o schengenskom *acquis* začlenenom do rámca Európskej únie*. Úradný vestník Európskej únie, C 326/290, 26. október 2012.

statnú právnu oblasť mimo práva EÚ, ktorá existovala súběžne popri práve EÚ).

Okrem uvedených aktov, ako **ďalšie právne dokumenty zásadného významu v rámci schengenskej spolupráce** možno považovať rozhodnutia o pristúpení k *schengenskému acquis*. V prípade SR ide o *rozhodnutie 2007/801/ES o úplnom uplatňovaní ustanovení schengenského acquis v Českej republike, Estónskej republike, Lotyšskej republike, Litovskej republike, Maďarskej republike, Maltskej republike, Poľskej republike, Slovinskej republike a Slovenskej republike*.¹⁶

Ako príklady iných právnych dokumentov, ktoré patria do schengenského *acquis*, možno poukázať na:

- Nariadenie (EÚ) 2019/1896 o európskej pohraničnej a pobrežnej strážii,
- Nariadenie (EÚ) 2019/817 o stanovení rámca pre interoperabilitu medzi informačnými systémami EÚ v oblasti hraníc a víz,
- Nariadenie (EÚ) 2018/1860 o využívaní Schengenského informačného systému na účely návratu neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín,
- Nariadenie (EÚ) 2018/1861 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému (SIS) v oblasti hraničných kontrol,
- Nariadenie (EÚ) 2018/1862 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému (SIS) v oblasti policajnej spolupráce a justičnej spolupráce v trestných veciach,
- Nariadenie (EÚ) 2018/1806 uvádzajúce zoznam tretích krajín, ktorých štátni príslušníci musia mať víza pri prekračovaní vonkajších hraníc členských štátov a krajín, ktorých štátni príslušníci sú oslobodení od tejto povinnosti,
- Nariadenie (EÚ) 2018/1726 o Agentúre Európskej únie na prevádzkové riadenie rozsiahlych informačných systémov v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti (eu-LISA),
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/399 z 9. marca 2016, ktorým sa ustanovuje kódex Únie o pravidlách upravujúcich pohyb osôb cez hranice (Kódex schengenských hraníc),

¹⁶ Rozhodnutie Rady zo 6. decembra 2007 o úplnom uplatňovaní ustanovení schengenského *acquis* v Českej republike, Estónskej republike, Lotyšskej republike, Litovskej republike, Maďarskej republike, Maltskej republike, Poľskej republike, Slovinskej republike a Slovenskej republike. Úradný vestník Európskej únie, L 323/34, 8. december 2007.

- Nariadenie (ES) č. 810/2009, ktorým sa ustanovuje vízový kódex Spoločenstva (vízový kódex),
- Nariadenie (ES) č. 767/2008 o vízovom informačnom systéme (VIS) a výmene údajov o krátkodobých vízach medzi členskými štátmi (nariadenie o VIS).

1.3 Policajná spolupráca

Štáty schengenského priestoru sa vzájomne zaviazali, že ich **policajné orgány si vzájomne pomáhajú**, a to v záujme prevencie, ako aj pri objasňovaní trestných činov. Táto pomoc však nie je absolútna. Žiadosť o pomoc nesmie vyžadovať donucovacie opatrenia.¹⁷

Pokiaľ ide o SR, na zabezpečenie koordinácie policajnej spolupráce v rámci schengenského priestoru s ostatnými členskými štátmi EÚ bol zriadený **Úrad medzinárodnej policajnej spolupráce Prezídia Policajného zboru** so sídlom v Bratislave. Úrad bol zriadený nariadením ministra vnútra SR č. 66/2000 a existuje od 1. januára 2001. Riaditeľ úradu je podriadený priamo prezidentovi Policajného zboru SR. Dôvodom jeho zriadenia boli: (i) nevyhnutnosť rozšíriť a zintenzívniť medzinárodnú spoluprácu v policajnej oblasti, (ii) v súvislosti s integračnými snahami Slovenskej republiky do Európskej únie zavčas pripraviť potrebné organizačné štruktúry pre spoluprácu s európskymi policajnými inštitúciami a (iii) potreba prepojiť nové formy spolupráce s tradičnými s cieľom zvýšiť ich efektívnosť a využiteľnosť pre praktický výkon služby.¹⁸

V rámci schengenskej spolupráce existujú nasledujúce **formy policajnej spolupráce v trestných veciach**:

- sledovanie osôb,
- prenasledovanie osôb,
- výmena informácií, a
- vysielanie styčných dôstojníkov.

¹⁷ Čl. 39 ods. 1 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda.

¹⁸ Úrad medzinárodnej policajnej spolupráce Prezídia PZ [online]. Dostupné <https://www.minv.sk/?Policia_UMPS> [2024-07-07].

Sledovanie osôb

Sledovanie osôb polícajnmi orgánmi na vlastnom štátnom území je bežnou praxou. Štáty Eú si oprvnen strážia svoje vnútroštátne územia, pokiaľ ide o trestnoprocsne úkony orgánov iných členských štátov. V prípade trestného práva nie sú ochotn pristúpiť na to, aby orgány iného štátu svojvoľne vykonávali procesne úkony na ich území. Je len veľmi nron si predstvi, aby napríklad rakúsky vyšetrovateľ vyšetroval nejak prípad na území SR.

Avšak, schengensk spolupráca umožňuje **sledovanie osôb polícajnmi orgánmi v inom štáte schengenského priestoru s jeho súhlasom**. Príslušníci jedného štátu, ktor vykonávajú sledovanie osoby v ich krajine ako suas polícajnho vyšetrovania súvisiaceho s trestným činom podliehajcm extradcii z dôvodu podozrenia z uasti na takomto trestnom ine alebo ako nevyhnutn suas polícajnho vyšetrovania, keďže existj vážne dôvody sa domnievať, že osoba môže pomci z dôvodu pri identifikácii alebo hadan takejto osoby, sú oprvnen pokračovať v sledovan na území dsieho štátu v prípade, že tento ds štát povolil cezhranine sledovanie ako odpoveď na predchádzajúcu žiadostí o pomoc s uvedenm dôvodov iadosti.¹⁹

Sledovanie osôb polícajnmi orgánmi v rámci schengenského priestoru je prpustne, len ak sú splnene **podmienky**, napríklad:²⁰

- osoby vykonávajúce sledovanie sa musia riadiť Dohovorom, ktorým sa vykonáva Schengensk dohoda a právom zmluvnej strany, na území ktorej sa nachdzajj,
- osoby vykonávajúce sledovanie musia mať stále so sebou dokument iného štátu, ktor potvrdzuje súhlas k sledovanu,
- osoby vykonávajúce sledovanie musia byť schopne preukázať kedykľvek svoje radne zaradene;
- osoby vykonávajúce sledovanie môžu počas sledovania nosi so sebou svoju sluobn zbraň, avšak jej použitie nie je prpustne (s výnimkou sebaobrany),
- vstup do obytných priestorov a na verejne neprstupne pozemky je zakzan,
- osoby vykonávajúce sledovanie nie sú oprvnene zadržať alebo zatknúť osobu, ktor sledujú,

¹⁹ čl. 40 ods. 1 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengensk dohoda.

²⁰ čl. 40 ods. 3 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengensk dohoda.

- orgánom štátu, na území ktorého sa operácia konala, musí byť podaná správa.

Prenasledovanie osôb

Osoby prenasledujúce vo svojej krajine osobu, ktorá je pristihnutá pri spáchaní trestného činu alebo pri účasti na vybraných trestných činoch, sú oprávnené **pokračovať v prenasledovaní osoby na území iného štátu schengenského priestoru bez jeho predchádzajúceho súhlasu**, pokiaľ príslušné orgány iného štátu z dôvodu zvláštnej naliehavosti veci nemohli byť vopred informované, alebo nie sú včas na mieste, aby prevzali prenasledovanie. Osoby vykonávajúce pátranie nadviažu kontakt s príslušným orgánom daného štátu najneskôr pri prekročení hranice. Avšak, prenasledovanie musí byť ihneď zastavené, ak to požaduje štát, na území ktorého sa má prenasledovanie uskutočniť.²¹

Výmena informácií

Každý štát schengenského priestoru môže bez predchádzajúceho povolenia **poskytnúť informácie inému štátu**, ktoré by mohli mať význam pre prevenciu alebo pre odstránenie nebezpečia, ohrozujúceho verejnú bezpečnosť a poriadok. Výmena informácií sa uskutočňuje prostredníctvom centrály.²² Navyše, pokiaľ ide o policajné orgány v celej EÚ, efektívnym spôsobom výmeny informácií je kontaktovanie Europolu.

Vysielanie styčných dôstojníkov

Štáty zapojené do schengenskej spolupráce môžu uzatvárať dvojstranne dohody o časovo obmedzenom alebo časovo neobmedzenom **vysielaní styčných dôstojníkov** (styčný dôstojník = osoba zabezpečujúca styk/komunikáciu) jedného štátu na policajné oddelenia iného štátu. Vysielanie styčných dôstojníkov má za cieľ posilniť spoluprácu predovšetkým tým, že pomáhajú pri výmene informácií, alebo môžu byť nápomocní osobám strážiacim vonkajšiu štátnu hranicu.²³

Činnosť styčných dôstojníkov má avšak „len“ nápomocný a poradný charakter. Tieto osoby nie sú oprávnené k samostatnému vykonávaniu policaj-

²¹ Čl. 41 ods. 1 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda.

²² Čl. 46 ods. 1 a 2 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda.

²³ Čl. 47 ods. 1 a 2 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda.

ných nariadení. Podávajú informácie a plnia príkazy v zmysle pokynov, ktoré im dá vysielajúci štát, alebo štát, do ktorého boli vyslaní.

1.4 Justičná spolupráca

Justičná spolupráca v trestných veciach v rámci schengenského priestoru, v princípe, **existovala už pre prijatím Schengenskej dohody a Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda**. Štáty zúčastňujúce sa schengenskej spolupráce podpísali napríklad *Európsky dohovor o vydávaní*²⁴ z roku 1957, ktorý prijala Rada Európy, alebo *Európsky dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach*²⁵ z roku 1959, ktorý prijala taktiež Rada Európy. Je teda logické, že právna úprava justičnej spolupráce v trestných veciach v Schengenskej dohode ako aj v Dohovore, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda nadväzuje na mechanizmy spolupráce, ktoré boli zavedené už pred nimi.

V rámci schengenskej spolupráce existujú nasledujúce **formy justičnej spolupráce v trestných veciach**:

- právna pomoc v trestných veciach,
- zákaz dvojitého trestu (zásada *ne bis in idem*),
- vydávanie osôb (extradícia) prostredníctvom medzinárodného zatýkacieho rozkazu,
- zabezpečenie výkonu rozsudku v inom štáte, a
- spolupráca v oblasti omamných látok (drog), a strelných zbraní a streliva.

Právna pomoc v trestných veciach

Právna pomoc v trestných veciach s schengenskom priestore doplnila aplikáciu *Európskeho dohovoru o vzájomnej pomoci v trestných veciach* z roku 1959. V zmysle schengenských doplnení, právna pomoc je poskytnutá napríklad aj v nasledujúcich prípadoch:²⁶

- nárok na odškodnenie za trestné stíhanie alebo neoprávnené odsúdenie,

²⁴ Európsky dohovor o vydávaní. Rada Európy, Séria európskych zmlúv č. 024 [1957]; oznámenie Federálneho ministerstva zahraničných vecí č. 549/1992 Zb. o dojednaní Európskeho dohovoru o vydávaní.

²⁵ Európsky dohovor o vzájomnej pomoci v trestných veciach. Rada Európy, Séria európskych zmlúv č. 30 [1959]; oznámenie č. 550/1992 Zb.

²⁶ Čl. 48, 49 a 51 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda.

- udelenie milosti,
- civilné veci, ktoré sú spojené s trestnou žalobou, pokiaľ o tom s konečnou platnosťou nerozhodol trestný súd,
- doručovanie dokladov týkajúcich sa výkonu trestu alebo opatrení vzhľadom na bezpečnosť alebo nápravu vyberania peňazí pokuty alebo pri platení súdnych výdavkov,
- pozastavenie rozsudku alebo výkonu trestu alebo zabezpečovacích a nápravných opatrení,
- podmieňané prepustenie,
- odklad výkonu trestu, a
- prerušenie výkonu trestu.

Zákaz dvojitého trestu (zásada ne bis in idem)

Jedným z ústredných aspektov justičnej spolupráce v schengenskom priestore je **zákaz dvojitého trestu**, čím sa v tomto kontexte rozumie aplikácia zásady *ne bis in idem*.²⁷ **Osoba právoplatne odsúdená ktorýmkoľvek štátom v schengenskom priestore nesmie byť pre ten istý čin stíhaná iným štátom v rámci tohto priestoru.** Podmienkou je, že v prípade odsúdenia trest bol už vykonaný alebo je práve vykonávaný, alebo podľa práva štátu, v ktorom bol rozsudok vyneseneý, už nemôže byť vykonaný.²⁸

Zásada *ne bis in idem* už existovala a bola aplikovaná na európskom území. Avšak, v rámci schengenská spolupráce jej boli priznané aj medzinárodné účinky – presnejšie povedané – **medzištátne účinky**. Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda rozšíril jej pôsobnosť na celý schengenský priestor. Extenzívny (rozširujúci) výklad takto vnímanej zásady *ne bis in idem* vedie k tomu, že členské štáty EÚ musia uznať nie len justičné rozhodnutia iných štátov, ale musia uznať aj ich vnútroštátne trestné konania, vrátane vnútroštátnych rozhodnutí zakladajúcich túto zásadu.

Vydávanie osôb (extradícia) prostredníctvom medzinárodného zatýkacieho rozkazu

Pokiaľ ide o **vydávanie osôb** (extradíciu) prostredníctvom **medzinárodného zatýkacieho rozkazu**, schengenská spolupráca rozšírila možnosti aplikácie

²⁷ Čl. 54 – 58 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda.

²⁸ Čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda.

*Európskeho dohovoru o vydávaní*²⁹ z roku 1957 a jeho dodatkové protokoly z rokov 1975 a 1978. Do práva EÚ, ktoré upravuje extradíciu, patria taktiež napr.:

- *Dohoda o zjednodušení a modernizácii spôsobov zasielania žiadostí o vydanie* z roku 1989,
- *Dohovor o zjednodušenom postupe vydávania osôb medzi členskými štátmi EÚ* z roku 1995 a
- *Dohovor týkajúci sa vydávania osôb medzi členskými štátmi* z roku 1996.

Avšak, pokiaľ ide o územie EÚ, celá právna úprava EÚ v oblasti vydávania osôb, vrátane ustanovení Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, bola nahradená *Rámcovým rozhodnutím 2002/584/SVV o európskom zatykači*³⁰ (do právneho poriadku zavedené zákonom č. 154/2010 Z. z. o európskom zatykacom rozkaze³¹), ktorým bol zavedený nový mechanizmus, a to *odovzdávanie* osôb prostredníctvom európskeho zatykacieho rozkazu.³² Keďže medzinárodný zatykací rozkaz (prostredníctvom extradície) bol nahradený európskym zatykacím rozkazom len v rámci EÚ, vo vzťahu k iným štátom je naďalej aplikovateľná. Teda, ak niektorý členský štát EÚ osloví iný štát EÚ so žiadosťou o zatknutie osoby a jej následné odoslanie, použije európsky zatykací rozkaz (odovzdávanie), ale ak osloví nečlenský štát EÚ, použije medzinárodný zatykací rozkaz (vydávanie, resp. extradícia).

Zabezpečenie výkonu rozsudku

V rámci schengenskej spolupráce je možné taktiež **zabezpečenie výkonu rozsudku** v inom štáte. Avšak, právna úprava sa postupne stáva obsolentná (nepoužívaná), keďže EÚ predstavila novšiu právnu úpravu v oblasti vzájomného uznávania justičných rozhodnutí v trestných veciach. Ide napr. o:

²⁹ Európsky dohovor o vydávaní. Rada Európy, Séria európskych zmlúv č. 024 [1957]; oznámenie č. 549/1992 Zb.

³⁰ Rámcové rozhodnutie Rady 2002/584/SVV z 13. júna 2002 o európskom zatykači a postupe odovzdávania osôb medzi členskými štátmi. Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 190/1, 18. júl 2002.

³¹ Zákon č. 154/2010 Z. z. o európskom zatykacom rozkaze v znení neskorších predpisov.

³² Bližšie pozri: KLIMEK, L. *European Arrest Warrant*. Cham – Heidelberg – New York – Dordrecht – London: Springer, 2015, 375 strán; KLIMEK, L. *Mutual Recognition of Judicial Decisions in European Criminal Law*. Cham: Springer, 2017, 742 strán.

- *Rámcové rozhodnutie 2008/909/SVV o uznávaní trestov odňatia slobody*³³ (do právneho poriadku SR zavedené zákonom č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody³⁴). Účelom tohto rámcového rozhodnutia je vytvoriť pravidlá, podľa ktorých členský štát EÚ s cieľom uľahčenia sociálnej nápravy odsúdenej osoby uzná rozsudok a vykoná trest³⁵ a
- *Rámcové rozhodnutie 2008/947/SVV o uznávaní probačných opatrení a alternatívnych sankcií*³⁶ (do právneho poriadku SR zavedené zákonom č. 533/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia nespojená s odňatím slobody³⁷). Rámcové rozhodnutie ustanovuje pravidlá, podľa ktorých iný členský štát EÚ než členský štát, v ktorom bola dotknutá osoba odsúdená, uznáva rozsudky a prípadné probačné rozhodnutia a dohliada na probačné opatrenia uložené na základe takého rozsudku alebo alternatívne sankcie uvedené v takomto rozsudku a prijíma všetky ďalšie rozhodnutia súvisiace s týmto rozsudkom.³⁸

Spolupráca v oblasti omamných látok (drog), a strelných zbraní a streliva

V rámci spolupráce v oblasti **omamných látok** (drog) sa štáty zaviazali bojovať proti predaju návykových a psychotropných látok. Taktiež sa zaviazali zabráňovať a stíhať nedovolený vývoz omamných látok a tiež ich predaj, obstarávanie a distribúciu. Navyše, s cieľom boja proti nedovolenému dovozu takýchto látok, štáty boli povinné zosilniť kontrolu prepravy osôb a tovaru a taktiež dopravných prostriedkov na vonkajších hraniciach EÚ.³⁹

³³ Rámcové rozhodnutie Rady 2008/909/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky v trestných veciach, ktorými sa ukladajú tresty odňatia slobody alebo opatrenia zahŕňajúce pozbavenie osobnej slobody, na účely ich výkonu v Európskej únii. Úradný vestník EÚ, L 327/27, 5. december 2008.

³⁴ Zákon č. 549/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia spojená s odňatím slobody v Európskej únii v znení neskorších predpisov.

³⁵ Čl. 3 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2008/909/SVV.

³⁶ Rámcové rozhodnutie Rady 2008/947/SVV z 27. novembra 2008 o uplatňovaní zásady vzájomného uznávania na rozsudky a probačné rozhodnutia na účely dohľadu nad probačnými opatreniami a alternatívnymi sankciami. Úradný vestník EÚ, L 337/102, 16. december 2008.

³⁷ Zákon č. 533/2011 Z. z. o uznávaní a výkone rozhodnutí, ktorými sa ukladá trestná sankcia nespojená s odňatím slobody alebo probačné opatrenie na účely dohľadu v Európskej únii v znení neskorších predpisov.

³⁸ Čl. 1 ods. 1 rámcového rozhodnutia 2008/947/SVV.

³⁹ Čl. 71 ods. 1-3 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda.

Právna úprava upravujúca **strelné zbrane a strelivo**⁴⁰ bola takmer úplne zrušená. Novú právnu úpravu nachádzame v *smernici 91/477/EHS o kontrole získavania a vlastníctva zbraní*.

1.5 Schengenský informačný systém

Schengenský informačný systém, známy ako **SIS** (v slovenskom ako aj v anglickom jazyku) je **európskou databázou informácií** v rámci schengenského priestoru. Informácie majú vysokú cenu. Kto je vynikajúco informovaný, je vo veľkej výhode. V rámci spolupráce pri udržiavaní bezpečnosti v schengenskom priestore či v trestných veciach to platí taktiež.⁴¹

Účelom SIS je zabezpečenie bezpečnosti v EÚ, vrátane udržiavania verejného poriadku.⁴² Je najpoužívanejší a najrozsiahlejší spoločný informačný systém na účely bezpečnosti a riadenia hraníc v Európe.⁴³

Do schengenského informačného systému je plne zapojená **väčšina členských štátov EÚ, ktoré sú súčasťou schengenského priestoru**, vrátane SR, ako aj **pridružené krajiny, ktoré sú súčasťou schengenského priestoru**, a to Švajčiarsko, Nórsko, Lichtenštajnsko a Island.

SIS bol zriadený Dohovorom, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda z roku 1990.⁴⁴ Pôvodne bol vytvorený pre 12 štátov. Neskôr bol upravený na **SIS I+**, ktorý bol schopný zapojiť väčší počet štátov.

Kedže od zriadenia SIS bola potrebná jeho modernizácia, **štáty sa zhodli na vytvorení jeho druhej generácie – SIS II**. Vývojom SIS II bola poverená

⁴⁰ Čl. 77 – 91 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda.

⁴¹ Porovnaj: KLIMEK, L. *Základy trestného práva Európskej únie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017, 264 strán; KLIMEK, L. *Procesnoprávne súvislosti trestného práva Európskej únie* In: KLIMEK, L. (ed.). *Trestné právo Európskej únie v teórii a praxi: zborník vedeckých príspevkov so zameraním na teoretické a praktické otázky trestného práva Európskej únie, vrátane judikatúry Súdneho dvora Európskej únie*. Brno: Tribun EU, 2020, s. 169 – 256.

⁴² Porovnaj: KLIMEK, L. *Základy trestného práva Európskej únie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017, 264 strán; KLIMEK, L. *Procesnoprávne súvislosti trestného práva Európskej únie* In: KLIMEK, L. (ed.). *Trestné právo Európskej únie v teórii a praxi: zborník vedeckých príspevkov so zameraním na teoretické a praktické otázky trestného práva Európskej únie, vrátane judikatúry Súdneho dvora Európskej únie*. Brno: Tribun EU, 2020, s. 169 – 256.

⁴³ Schengenský informačný systém [online]. Dostupné <https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen-borders-and-visa/schengen-information-system_sk> [2024-07-07].

⁴⁴ Čl. 92 – 119 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda.

Európska komisia. V roku 2008 boli prijaté právne nástroje za účelom prechodu zo systému SIS I+ na SIS II, a to *rozhodnutie 2008/839/SVV o prechode zo Schengenského informačného systému (SIS I+) na Schengenský informačný systém druhej generácie a nariadenie č. 1104/2008 o prechode zo Schengenského informačného systému (SIS I+) na Schengenský informačný systém druhej generácie*. Tieto nástroje sú považované za „migračné nástroje“.

Kým SIS prvej generácie bol zakotvený v Dohovore, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, **právnym základom SIS II** sú nasledujúce právne predpisy:

- Nariadenie (EÚ) 2018/1861 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému (SIS) v oblasti hraničných kontrol,
- Nariadenie (EÚ) 2018/1862 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému (SIS) v oblasti policajnej spolupráce a justičnej spolupráce v trestných veciach, a
- Nariadenie (EÚ) 2018/1862 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému (SIS) v oblasti policajnej spolupráce a justičnej spolupráce v trestných veciach.

SIS obsahuje iba zápisy (záznamy) o **osobách a predmetoch**, ktoré spadajú do jednej z nasledujúcich kategórií:

- zápisy o odoprení vstupu alebo pobytu osôb v schengenskom priestore, ktoré nie sú občanmi EÚ,
- zápisy o osobách, na ktoré bol vydaný európsky zatýkací rozkaz alebo medzinárodný zatýkací rozkaz,
- zápisy o nezvestných osobách,
- zápisy o osobách, ktoré sú hľadané, aby pomohli pri súdnom konaní,
- zápisy o osobách a predmetoch na účely diskrétného sledovania alebo cielených kontrol, a
- zápisy o predmetoch na účely zistenia alebo použitia ako dôkazu v trestnom konaní,

Každý zápis (záznam) v SIS, ktorý sa týka osoby alebo veci, sa skladá z troch častí:

- informácie k identifikácii osoby alebo predmetu,
- informácia, prečo je osoba alebo predmet hľadaná/hľadaný a
- informácia o postupe, ktorý má byť realizovaný v prípade nájdenia osoby alebo predmetu.

Zápis (záznam), ktorý je vložený do SIS v jednom štáte, je prenesený do centrálneho systému. Údaje SIS II sa vkladajú, aktualizujú, vymazávajú a hľadajú pomocou vnútroštátnych systémov (N. SIS II). Národná kópia, ktorá je priebežne aktualizovaná, je dostupná na účely vykonávania vyhľadávania informácií na území každého členského štátu EÚ.

Každý štát zapojený do SIS má zriadenú **národnú ústredňu SIRENE, ktorá je zodpovedná za akékoľvek doplňujúce výmeny informácií a koordináciu činností, ktoré súvisia so zápismi (záznamami) v SIS.** Táto ústredňa je v prevádzke 24 hodín denne 7 dní v týždni. Názov SIRENE je odvodený od anglického spojenia „*Supplementary Information Request at the National Entries*“, čo možno rozumieť ako žiadosť o doplnkové informácie vo vnútroštátnej časti SIS.

Ako príklad výsledkov realizovaných pomocou SIS možno poukázať na nasledovné. Dňa 15. júna 2019 taliansky útvar SIRENE vložil do SIS záznam o zatknutí španielskeho štátneho príslušníka, po ktorom talianske súdne orgány pátrali v súvislosti s praním špinavých peňazí. V Taliansku bol odsúdený na 6 rokov a 19 dní odňatia slobody, ako aj na pokutu 4 361 EUR. Rumunský útvar SIRENE si vymenil informácie s kriminálnym vyšetrovacím útvarom rumunskej polície a španielskym styčným dôstojníkom v Bukurešti v súvislosti s možným lokalizovaním hľadanej osoby v Rumunsku. Po výmene informácií bola osoba 20. januára 2020 zatknutá v Bukurešti pred španielskym veľvyslanectvom v Rumunsku. Osoba bola predvedená pred príslušného prokurátora, ktorý nariadil zatknutie. Po spolupráci medzi rumunským útvarom SIRENE, talianskym útvarom SIRENE a príslušným súdnym orgánom v Rumunsku dňa 21. januára 2020 odvolací súd v Bukurešti súhlasil s odovzdaním osoby do Talianska. Osoba bola odovzdaná Taliansku dňa 28. januára 2020.⁴⁵

⁴⁵ Schengenský informačný systém: Príklady úspechov [online]. Dostupné <https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen-borders-and-visa/schengen-information-system/success-stories_sk> [2024-07-07].

Kapitola 2

Zákonnosť spracúvania osobných údajov obsiahnutých v červenom obežníku Interpolu: rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-505/19 – W. S.

2.1 Návrh na začatie konania

Návrh na začatie prejudiciálneho konania pred Súdnyim dvorom EÚ vo veci C-505/19, W. S.⁴⁶ sa týka výkladu čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, čl. 50 Charty základných práv EÚ, čl. 21 Zmluvy o fungovaní EÚ, ako aj Smernice (EÚ) 2016/680 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov⁴⁷ (ďalej len „smernica 2016/680 o spracúvaní osobných údajov pri predchádzaní trestným činom“), a to osobitne čl. 4 ods. 1 písm. a) a čl. 8 ods. 1 tejto smernice.

Tento návrh bol podaný v rámci sporu medzi W. S. a Nemeckom, ktoré zastupuje Spolkový úrad kriminálnej polície (*Bundeskriminalamt*), týkajúceho sa opatrení, ktoré by Nemecko malo prijať na účely ochrany W. S. pred negatívnymi dôsledkami na výkon jeho práva na slobodu pohybu, ktoré by mohli vyplývať z vydania červeného obežníka Medzinárodnej organizácie kriminálnej polície (Interpol) na žiadosť tretieho štátu.

2.2 Skutkový stav a prejudiciálne otázky⁴⁸

Interpol vydal v roku 2012 na žiadosť príslušných orgánov Spojených štátov amerických (ďalej len „USA“) tzv. červený obežník týkajúci sa W. S. (ďalej len

⁴⁶ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 12. mája 2021 vo veci C-505/19, W. S.

⁴⁷ Smernica Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov a o zrušení rámcového rozhodnutia Rady 2008/977/SVV, Úradný vestník Európskej únie, L 119/89, 4. máj 2016.

⁴⁸ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-505/19, W. S. – body 29 až 38.

„červený obežník týkajúci sa W. S.“), nemeckého štátneho príslušníka, s cieľom zistiť jeho pobyt, a zadržať ho, zatknúť ho alebo obmedziť jeho pohyb na účely jeho prípadného vydania do USA. Tento červený obežník bol vydaný na základe zatykača vydaného príslušnými orgánmi USA, ktorý sa okrem iného týkal obvinení z korupcie voči W. S.

Podľa nemeckého vnútroštátneho súdu, ktorým je Správny súd Wiesbaden (*Verwaltungsgericht Wiesbaden*), už Prokuratúra v Mníchove I (*Staatsanwaltschaft München I*) voči W. S. v minulosti viedla vyšetrovanie pre tie isté skutky, ktorých sa týka červený obežník, a to ešte pred jeho vydaním. Toto konanie bolo zastavené rozhodnutím z 27. januára 2010 potom, ako W. S. zaplatil určitú sumu v súlade s § 153a ods. 1 nemeckého Trestného poriadku (*Strafprozessordnung*). Podľa vnútroštátneho súdu teda možnosť podať obžalobu za skutky, o ktoré ide vo veci samej, v Nemecku zanikla.

Spolkový úrad kriminálnej polície v roku 2013 v nadväznosti na komunikáciou s W. S. dosiahla, že Interpol vydal dodatok k červenému obežníku týkajúceho sa W. S., podľa ktorého sa Spolkový úrad kriminálnej polície domnieva, že na skutky, ktorých sa týka tento obežník, sa vzťahuje zásada *ne bis in idem*, v zmysle ktorej nikoho nemožno stíhať dvakrát za rovnaký trestný čin.

V roku 2017 W. S. podal na vnútroštátny súd žalobu proti Nemecku, ktoré zastupuje Spolkový úrad kriminálnej polície. W. S. navrhuje, aby sa tomuto členskému štátu uložila povinnosť prijať všetky opatrenia potrebné na odstránenie uvedeného červeného obežníka. Podľa W. S. existencia červeného obežníka, ktorý sa ho týka, mu bráni vo vycestovaní do niektorého z členských štátov alebo do niektorého zo štátov, ktoré sú zmluvnou stranou Schengenskej dohody z roku 1985 (ďalej len „zmluvný štát“), iných než Spolková republika Nemecko bez hrozby zatknutia, keďže v nadväznosti na vydanie tohto obežníka členské štáty a zmluvné štáty zapísali jeho meno do svojich vnútroštátnych registrov hľadaných osôb. Podľa W. S. je táto situácia jednak v rozpore s článkom 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda a čl. 21 Zmluvy o fungovaní EÚ a jednak akékoľvek spracúvanie jeho osobných údajov nachádzajúcich sa v uvedenom červenom obežníku zo strany orgánov členských štátov je v dôsledku toho porušením ustanovení smernice (EÚ) 2016/680 o spracúvaní osobných údajov pri predchádzaní trestným činom.

Vnútroštátny súd poznamenáva, že spracúvanie osobných údajov uvedených v červenom obežníku vydanom Interpolom upravuje čl. 4 ods. 1

a čl. 8 ods. 1 smernice (EÚ) 2016/680 o spracúvaní osobných údajov pri predchádzaní trestným činom. Z posledného uvedeného ustanovenia pritom podľa neho vyplýva, že takéto spracúvanie je zákonné, len pokiaľ je jednak nevyhnutné na splnenie úlohy realizovanej príslušným orgánom na účely stanovené v čl. 1 ods. 1 tejto smernice a ak je tiež založené na práve EÚ alebo na práve členského štátu. V prejednávanej veci by preto podľa vnútroštátneho súdu spracúvanie osobných údajov týkajúcich sa W. S. nachádzajúcich sa v červenom obežníku, ktorý sa ho týka, mohlo byť zákonné len vtedy, ak by bolo v súlade s čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda v spojení s čl. 50 Charty základných práv EÚ a čl. 21 Zmluvy o fungovaní EÚ.

Z ustálenej judikatúry však podľa vnútroštátneho súdu vyplýva, že cieľom zásady *ne bis in idem* uvedenej v čl. 50 Charty základných práv EÚ, ako aj v čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, je v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti podľa čl. 3 ods. 2 Zmluvy o EÚ zabrániť tomu, aby bola osoba právoplatne odsúdená v členskom štáte alebo v zmluvnom štáte v dôsledku výkonu svojho práva na voľný pohyb trestne stíhaná za ten istý skutok, na základe ktorého bola právoplatne odsúdená v inom členskom štáte alebo v inom zmluvnom štáte.

Vloženie osobných údajov uvedených v červenom obežníku vydanom Interpolom do vnútroštátnych registrov hľadaných osôb predstavuje podľa vnútroštátneho súdu spracúvanie osobných údajov v zmysle čl. 2 ods. 1 smernice (EÚ) 2016/680 o spracúvaní osobných údajov pri predchádzaní trestným činom v spojení s jej čl. 1 ods. 1 Ak je však spracúvanie osobných údajov nachádzajúcich sa v takom obežníku zákonné len vtedy, ak je v súlade s čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda v spojení s čl. 50 Charty základných práv EÚ a čl. 21 Zmluvy o fungovaní EÚ, v prípade, že uvedené spracúvanie nie je v súlade s čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda v spojení s čl. 50 Charty a čl. 21 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ by oznámenia o pátraní po osobe zapísané v registroch hľadaných osôb členských štátov v nadväznosti na vydanie uvedeného obežníka mali byť podľa čl. 7 ods. 3 a čl. 16 smernice (EÚ) 2016/680 o spracúvaní osobných údajov pri predchádzaní trestným činom vymazané.

Vnútroštátny súd uvádza, že Európska komisia a členské štáty EÚ vo vzťahu k Interpolu zjavne nevyužili možnosť, ktorú poskytuje čl. 40 smernice (EÚ) 2016/680 o spracúvaní osobných údajov pri predchádzaní trestným činom, a to prijať pravidlá o medzinárodnej spolupráci v oblasti ochrany osobných údajov voči tretím krajinám a medzinárodným organizáciám.

Okrem toho, podľa neho čl. 36 a 37 tejto smernice sa týkajú len prenosov osobných údajov voči Interpolu, a nie prenosu takýchto údajov Interpolom do členských štátov. Podľa vnútroštátneho súdu teda uvedená smernica obsahuje právnu medzeru, ktorú je potrebné vyplniť. Skutočnosť, že Interpol uskutočňuje prenos osobných údajov uvedených v jeho červených obežníkoch do členských štátov aj napriek tomu, že na skutky, ktorých sa týkajú tieto obežníky, sa vzťahuje zásada *ne bis in idem*, pričom nezabezpečuje, aby boli tieto údaje bez meškania vymazané v prípade, že je spracúvanie týchto údajov protiprávne, podľa neho vyvoláva vážne pochybnosti o spoľahlivosti tejto organizácie v oblasti ochrany osobných údajov.

Podľa vnútroštátneho súdu teda vyriešenie sporu vo veci samej závisí od výkladu čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, čl. 50 Charty základných práv EÚ, čl. 21 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, ako aj ustanovení smernice (EÚ) 2016/680 o spracúvaní osobných údajov pri predchádzaní trestným činom. Za predpokladu, že by sa v prejednávanej veci uplatnila zásada *ne bis in idem*, čím by sa podľa neho ďalšia prítomnosť oznámenia o pátraní po W. S. vydaného tretím štátom a poskytnutého prostredníctvom červeného obežníka Interpolu vo vnútroštátnych registroch hľadaných osôb stala protiprávnou, by totiž podľa jeho názoru členské štáty nesmeli spracúvať osobné údaje uvedené v tomto obežníku. V dôsledku toho by podľa vnútroštátneho súdu museli byť oznámenia o pátraní po W. S. zapísané v registroch hľadaných osôb členských štátov po vydaní uvedeného červeného obežníka vymazané, čím by sa W. S. zabezpečil výkon jeho slobody pohybu v EÚ a schengenskom priestore.

Za týchto podmienok Správny súd Wiesbaden (*Verwaltungsgericht Wiesbaden*) rozhodol prerušiť konanie a **položiť Súdnemu dvoru EÚ tieto prejudiciálne otázky:**⁴⁹

1. Má sa čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda v spojení s čl. 50 Charty základných práv EÚ vykladať v tom zmysle, že ak nemecká prokuratúra zastaví začaté trestné konanie po tom, čo obvinený splní určité podmienky, najmä zaplatí určitú peňažnú sumu, ktorú stanovila táto prokuratúra, postačuje to na to, aby bolo vo všetkých zmluvných štátoch zakázané začatie trestného konania pre ten istý skutok?

⁴⁹ Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Správny súd Wiesbaden (Nemecko) 3. júla 2019 – W. S. proti Spolkovej republike Nemecko (vec C-505/19).

2. Vyplýva z čl. 21 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ zákaz pre členské štáty vykonať žiadosti tretích štátov o zatknutie vydané v rámci medzinárodnej organizácie, akou je Interpol, ak je osoba, ktorej sa týka žiadosť o zatknutie, občanom EÚ, a členský štát, ktorého štátnym príslušníkom je táto osoba, oznámil pochybnosti o zlučiteľnosti žiadosti o zatknutie so zákazom dvojitého trestu tejto medzinárodnej organizácii, a teda aj ostatným členskými štátom?
3. Postačuje čl. 21 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ na zabránenie začatia trestných konaní a dočasného zadržania v členských štátoch, ktorých štátnym príslušníkom nie je dotknutá osoba, ak je toto zadržanie v rozpore so zákazom dvojitého trestu?
4. Majú sa čl. 4 ods. 1 písm. a) a čl. 8 ods. 1 smernice (EÚ) 2016/680 o spracúvaní osobných údajov pri predchádzaní trestným činom v spojení s čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda a čl. 50 Charty základných práv EÚ vykladať v tom zmysle, že členské štáty sú povinné prijať právne predpisy, ktoré zabezpečia, aby v prípade konania vedúceho k zastaveniu trestného stíhania bolo vo všetkých zmluvných štátoch zakázané ďalšie spracúvanie červených obežníkov Interpolu, ktoré môžu viesť k ďalšiemu trestnému konaniu?
5. Zaručuje medzinárodná organizácia, akou je Interpol, primeranú úroveň ochrany osobných údajov, ak neexistuje rozhodnutie o primeranosti podľa čl. 36 smernice (EÚ) 2016/680 o spracúvaní osobných údajov pri predchádzaní trestným činom alebo neexistujú primerané záruky podľa čl. 37 tejto smernice?
6. Smú členské štáty ďalej spracúvať osobné údaje, ktoré tretie štáty v rámci Interpolu uviedli v obežníku o pátraní po osobe (červený obežník), len vtedy, ak tretí štát uvedeným obežníkom o pátraní po osobe rozoslal žiadosť o zatknutie a vydanie a požiadal o zatknutie, ktoré neodporuje európskemu právu, najmä zákazu dvojitého trestu?

2.3 Analýza Súdneho dvora⁵⁰

Posúdenie prvej až tretej otázky

Svojou prvou až treťou otázkou, ktoré je potrebné preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda a čl. 21 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ v spojení s čl. 50 Charty základných práv EÚ bránia tomu, aby orgány zmluvného štátu alebo členského štátu dočasne zadržali osobu, ktorej sa týka červený obežník vydaný Interpolom na žiadosť tretieho štátu, ak voči tejto osobe jednak už bolo v zmluvnom štáte alebo v členskom štáte vedené trestné stíhanie, ktoré prokurátor zastavil po tom, čo dotknutá osoba splnila určité podmienky, a jednak orgány tohto zmluvného štátu alebo členského štátu informovali Interpol o tom, že podľa ich názoru sa toto konanie týka rovnakých skutkov, aké sú uvedené v červenom obežníku.

Na úvod je potrebné uviesť, že z § 87 pravidiel Interpolu o spracúvaní osobných údajov vyplýva, že po zistení miesta pobytu osoby, vo vzťahu ku ktorej bol vydaný červený obežník, v členskom štáte Interpolu, je tento štát okrem iného povinný hľadať osobu dočasne zadržať alebo monitorovať, resp. obmedziť jej pohyb, a to v rozsahu, v akom tieto opatrenia umožňuje jeho vnútroštátna právna úprava a uplatniteľné medzinárodné zmluvy.

Článok 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda bráni tomu, aby zmluvný štát stíhal osobu za rovnaké skutky, za aké už bola právoplatne odsúdená alebo oslobodená spod obžaloby iným zmluvným štátom, a to pod podmienkou, že v prípade odsúdenia bol trest už odpykaný alebo sa práve odpykáva, alebo podľa práva tohto posledného uvedeného štátu, už nemôže byť vykonaný. Okrem toho, ako vyplýva z čl. 54 Dohovoru a z čl. 50 Charty základných práv EÚ, zásada *ne bis in idem* vyplýva z ústavných tradícií spoločných tak členským štátom, ako aj zmluvným štátom. Preto je potrebné vykladať čl. 54 Dohovoru s prihliadnutím na čl. 50 Charty, ktorého dodržanie podstatného obsahu zabezpečuje (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-234/17, X. C. a iní, bod 14, ako aj citovaná judikatúra).

Pokiaľ ide o čl. 21 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ, toto ustanovenie stanovuje, že každý občan EÚ má právo slobodne sa pohybovať a zdržiavať na území členských štátov, pričom podlieha obmedzeniam a podmienkam ustanoveným v Zmluvách a v opatreniach prijatých na ich vykonanie.

⁵⁰ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-505/19, W. S. – body 42 až 121.

V prvom rade, pokiaľ ide o otázku, či sa zásada *ne bis in idem* môže uplatniť aj v prípade rozhodnutia prijatého iným orgánom, ako je trestný súd, Súdny dvor už rozhodol, že zásada *ne bis in idem* zakotvená v čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda sa uplatňuje na konania o zastavení trestného stíhania, ako je konanie uvedené v § 153a Trestného poriadku, ktorými prokuratúra zmluvného štátu ukončí bez zásahu súdneho orgánu trestné konanie začaté v tomto štáte po tom, čo obvinený splnil niektoré povinnosti a najmä zaplatil sumu peňazí stanovenú prokuratúrou (rozsudok Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-187/01 a C-385/01, *Gözütok a Brügge*, body 22, 27 a 48), a to pod podmienkou, že toto rozhodnutie sa zakladá na posúdení vo veci samej (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-469/03, *Miraglia*, body 34 a 35). Ako pritom vyplýva z informácií poskytnutých vnútroštátnym súdom, voči W. S. bolo v Nemecku vedené trestné konanie, ktoré bolo s konečnou platnosťou zastavené rozhodnutím z 27. januára 2010 po tom, čo W. S. zaplatil peňažnú sumu v súlade s § 153a ods. 1 Trestného poriadku. Z toho vyplýva, že pokiaľ ide o skutky, ktorých sa týka toto rozhodnutie, môže sa uplatniť zásada *ne bis in idem* zakotvená tak v čl. 54 Dohovoru, ako aj v článku 50 Charty základných práv EÚ.

V druhom rade, pokiaľ ide o otázku, či čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda môže brániť dočasnému zadržaniu osoby, ktorej sa týka červený obežník Interpolu, je potrebné pripomenúť, že toto ustanovenie bráni tomu, aby osobu, ktorú už niektorý zmluvný štát právoplatne odsúdil alebo oslobodil spod obžaloby, „stíhať“ iný zmluvný štát. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že znenie čl. 54 Dohovoru neumožňuje samo osebe odpovedať na otázku, či osobu, ktorej sa týka červený obežník Interpolu a ktorá je predmetom dočasného zadržania, možno považovať za „stíhanú“ osobu v zmysle tohto ustanovenia. Z ustálenej judikatúry však vyplýva, že pri výklade ustanovenia práva EÚ je nutné vziať do úvahy nielen jeho doslovné znenie, ale aj vzájomný kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou (pozri najmä rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-414/16, *Egenberger*, bod 44 citovanú judikatúru).

Pokiaľ ide o kontext čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, je potrebné uviesť, že čl. 50 Charty základných práv EÚ, ktorý zakotvuje zásadu *ne bis in idem* na úrovni základných práv EÚ, stanovuje, že nikoho nemožno stíhať alebo potrestať v trestnom konaní za trestný čin, za ktorý už bol v rámci EÚ oslobodený alebo odsúdený konečným rozsudkom v súlade so zákonom. Ako Súdny dvor pripomenul, z tohto ustanovenia vy-

plýva, že zásada *ne bis in idem* zakazuje tak kumuláciu stíhaní, ako aj sankcií trestnoprávnej povahy v zmysle tohto článku, za rovnaké skutky a proti tej istej osobe (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-537/16, *Garlsson Real Estate a iní*, bod 27, ako aj citovaná judikatúra).

Pokiaľ ide o cieľ sledovaný čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, z judikatúry vyplýva, že zásada *ne bis in idem* uvedená v tomto článku má v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti zabrániť tomu, aby osoba, ktorá už bola právoplatne odsúdená alebo oslobodená spod obžaloby, bola stíhaná v dôsledku toho, že využila svoje právo voľného pohybu za ten istý skutok na území viacerých zmluvných štátov, čím sa má zaručiť právna istota prostredníctvom rešpektovania rozhodnutí verejných orgánov, ktoré nadobudli právoplatnosť aj bez harmonizácie alebo aproximácie trestnoprávnych úprav členských štátov. V tejto súvislosti je potrebné čl. 54 Dohovoru vykladať so zreteľom na čl. 3 ods. 2 Zmluvy o EÚ, podľa ktorého EÚ ponúka svojim občanom priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti bez vnútorných hraníc, v ktorom je zaručený voľný pohyb osôb spolu s príslušnými opatreniami týkajúcimi sa najmä predchádzania trestnej činnosti a boja s ňou (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-486/14, *Kossowski*, body 44 a 46, ako aj citovaná judikatúra). Konkrétnejšie z tejto judikatúry vyplýva, že osoba, ktorá bola právoplatne odsúdená alebo oslobodená spod obžaloby, musí mať právo slobodne sa pohybovať bez toho, aby sa obávala nových trestných stíhaní za rovnaké skutky v inom zmluvnom štáte (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-467/04, *Gasparini a iní*, bod 27, ako aj citovaná judikatúra).

Orgány zmluvného štátu sú povinné zdržať sa toho, aby samy trestne stíhali za určité skutky alebo pomáhali tretiemu štátu pri stíhaní takejto osoby tým, že ju dočasne zadržia, len vtedy, ak je nesporné, že táto osoba už bola právoplatne odsúdená alebo oslobodená spod obžaloby za ten istý skutok iným zmluvným štátom v zmysle čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, a v dôsledku toho sa uplatňuje zásada *ne bis in idem*.

Tento výklad potvrdzuje aj čl. 57 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, podľa ktorého orgány zmluvného štátu, v ktorom je osoba obvinená z trestného činu, môžu, ak majú dôvod domnievať sa, že toto obvinenie sa týka tých istých skutkov, za ktoré už osoba bola právoplatne odsúdená alebo oslobodená spod obžaloby iným zmluvným štátom, požiadať príslušné orgány tohto posledného štátu o informácie potrebné na určenie, či sa uplatní zásada *ne bis in idem*. Z tohto ustanovenia totiž vyplýva, že len

samotná možnosť, že sa táto zásada uplatní, nestačí na to, aby sa zmluvnému štátu zabránilo prijať všetky opatrenia na stíhanie dotknutej osoby.

Dočasné zadržanie osoby, ktorej sa týka červený obežník Interpolu vydaný na žiadosť tretieho štátu, pritom môže v situácii, keď existuje pochybnosť o uplatniteľnosti zásady *ne bis in idem*, predstavovať nevyhnutnú etapu na vykonanie potrebného overenia v tejto súvislosti a zároveň zabrániť riziku, že dotknutá osoba ujde a vyhne sa tak prípadnému trestnému stíhaniu v uvedenom treťom štáte za skutky, za ktoré nebola niektorým zo zmluvných štátov právoplatne odsúdená ani oslobodená spod obžaloby. Z toho vyplýva, že v takejto situácii čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda nebráni takémuto dočasnému zadržaniu, pokiaľ je nevyhnutné na účely tohto overenia.

Pokiaľ totiž ide jednak o čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, dočasné zadržanie sa v takejto situácii musí považovať za opatrenie, ktorého cieľom už nie je overiť, či sú splnené podmienky uplatnenia zásady *ne bis in idem*, ale len prispieť k účinnému výkonu trestného stíhania dotknutej osoby v treťom štáte, ktorý požiadal o vydanie predmetného červeného obežníka, po jej prípadnom vydaní do tohto štátu.

Pokiaľ ide ďalej o čl. 21 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ v spojení s čl. 50 Charty základných práv EÚ, obmedzenie práva osoby, ktorej sa týka červený obežník, na voľný pohyb ako dôsledok jej dočasného zadržania by v situácii opísanej vyššie nebolo odôvodnené legitímnym cieľom zabrániť riziku bez-trestnosti, keďže táto osoba už bola za skutky uvedené v tomto červenom obežníku právoplatne odsúdená alebo oslobodená spod obžaloby. S cieľom zabezpečiť v takejto situácii potrebný účinok čl. 54 a čl. 21 ods. 1 Zmluvy v spojení s čl. 50 Charty prináleží členským štátom a zmluvným štátom, aby zabezpečili dostupnosť opravných prostriedkov, ktoré dotknutým osobám umožnia získať právoplatné súdne rozhodnutie konštatujúce uplatňovanie zásady *ne bis in idem*.

Cieľ, ktorý sleduje čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, môže dosiahnuť iba taký výklad uvedeného článku, podľa ktorého takýto úkon zmluvného štátu spadá pod pojem „stíhanie“ v zmysle tohto článku. Zákonnosť aktu niektorého zo zmluvných štátov spočívajúceho v dočasnom zadržaní osoby, ktorej sa týka červený obežník Interpolu, teda závisí od súladu tohto aktu s čl. 54 Dohovoru.

V predjednávanej veci z návrhu na začatie prejudiciálneho konania vyplýva, že nebolo preukázané, že červený obežník týkajúci sa W. S., ktorý Interpol

vydal v roku 2012, sa týkal tých istých skutkov, za ktoré už bola táto osoba v Nemecku právoplatne odsúdená alebo oslobodená spod obžaloby v zmysle čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda. V dôsledku toho je potrebné vychádzať z toho, že dočasné zadržanie W. S. v zmluvnom štáte alebo v členskom štáte v tomto štádiu neporušuje čl. 54 Dohovoru ani čl. 21 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ v spojení s čl. 50 Charty základných práv EÚ.

Takýto výsledok je v súlade s ustanoveniami rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV o európskom zatykači a smernice 2014/41/EÚ o európskom vyšetrovacom príkaze. Jednak hoci podľa čl. 3 bodu 2 rámcového rozhodnutia 2002/584/SVV o európskom zatykači sa vykonanie európskeho zatykača odmieta, ak je súdny orgán členského štátu výkonu informovaný o tom, že sa uplatňuje zásada *ne bis in idem*, z čl. 12 tohto rámcového rozhodnutia vyplýva, že ak je osoba zatknutá na základe európskeho zatykača, prináleží tomuto orgánu rozhodnúť o tom, či sa má táto osoba naďalej zadržiavať v súlade s právnymi predpismi vykonávajúceho členského štátu.

Posúdenie druhej a šiestej otázky

Svojou štvrtou a šiestou otázkou, ktoré je potrebné preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa ustanovenia smernice (EÚ) 2016/680 o spracúvaní osobných údajov pri predchádzaní trestným činom v spojení s čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda a čl. 50 Charty základných práv EÚ majú vykladať v tom zmysle, že bránia tomu, aby orgány členských štátov spracúvali osobné údaje uvedené v červenom obežníku vydanom Interpolom, ak osoba, ktorej sa týka tento obežník, už bola členským štátom právoplatne odsúdená alebo oslobodená spod obžaloby za rovnaké skutky, ako sú tie, na ktorých je založený uvedený obežník, a z tohto dôvodu sa uplatňuje zásada *ne bis in idem*.

Podľa čl. 3 bodu 2 smernice (EÚ) 2016/680 o spracúvaní osobných údajov pri predchádzaní trestným činom sa na účely tejto smernice pod pojmom „spracúvanie“ rozumie „operácia alebo súbor operácií s osobnými údajmi alebo súbormi osobných údajov, napríklad získavanie, zaznamenávanie... vymazanie alebo likvidácia, bez ohľadu na to, či sa vykonávajú automatizovanými alebo neautomatizovanými prostriedkami“. Podľa čl. 2 ods. 1 tejto smernice sa táto smernica vzťahuje na spracúvanie osobných údajov príslušnými orgánmi na účely uvedené v čl. 1 ods. 1 uvedenej smernice, to znamená na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo

stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií, vrátane ochrany pred ohrozením verejnej bezpečnosti a predchádzania takémuto ohrozeniu.

Zaznamenanie osobných údajov uvedených v červenom obežníku Interpolu v registroch hľadaných osôb členského štátu, ktoré uskutočnili orgány tohto štátu na základe vnútroštátneho práva, teda predstavuje spracúvanie týchto údajov, na ktoré sa vzťahuje smernica 2016/680 o spracúvaní osobných údajov pri predchádzaní trestným činom. To isté platí aj pre akúkoľvek inú operáciu alebo súbor operácií uplatňovaných na tieto údaje v zmysle čl. 3 bodu 2 tejto smernice. Okrem toho, podľa čl. 4 ods. 1 písm. a) a b) uvedenej smernice členské štáty musia okrem iného stanoviť, že osobné údaje sa jednak musia spracúvať zákonným spôsobom a spravodlivo a jednak, že sa musia ziskávať na konkrétne určené, výslovne uvedené a legitímne účely a nesmú byť spracúvané spôsobom, ktorý je nezlučiteľný s týmito účelmi. Článok 8 ods. 1 tejto smernice stanovuje, že *„spracúvanie je zákonné iba vtedy a do takej miery, pokiaľ je nevyhnutné na splnenie úlohy realizovanej príslušným orgánom na účely stanovené v čl. 1 ods. 1, a ak je založené na práve EÚ alebo na práve členského štátu“*.

Ako vyplýva z odôvodnenia č. 25 smernice (EÚ) 2016/680 o spracúvaní osobných údajov pri predchádzaní trestným činom, vzhľadom na to, že Interpol prijíma, uchováva a rozosiela osobné údaje s cieľom pomáhať príslušným orgánom členských štátov tejto organizácie predchádzať medzinárodnej trestnej činnosti a bojovať proti nej, je vhodné posilniť spoluprácu medzi EÚ a Interpolom *„podporovaním efektívnej výmeny osobných údajov a pritom zabezpečiť dodržiavanie základných práv a slobôd týkajúcich sa automatizovaného spracúvania osobných údajov“*. Z toho vyplýva, že spracúvanie osobných údajov uvedených v červenom obežníku Interpolu príslušnými orgánmi členských štátov sleduje legitímny účel v zmysle čl. 4 ods. 1 písm. b) smernice.

Je nepochybne pravda, že čl. 4 ods. 1 písm. a) smernice (EÚ) 2016/680 o spracúvaní osobných údajov pri predchádzaní trestným činom stanovuje, že na to, aby bolo spracúvanie osobných údajov v súlade s touto smernicou, musí byť zákonné. Je tiež pravda, ako uviedol vnútroštátny súd, že z čl. 7 ods. 3 a čl. 16 ods. 2 smernice. Zo skutočnosti, že červený obežník vydaný Interpolom sa týka skutkov, na ktoré by sa mohla uplatniť zásada *ne bis in idem*, nemožno vyvodiť, že osobné údaje uvedené v tomto obežníku boli prenesené nezákonne a že spracúvanie týchto údajov je potrebné považovať za nezákonné. Jednak totiž prenos uvedených údajov, ktorý uskutočňuje Interpol, nepredstavuje spracúvanie osobných údajov, na ktoré by sa vzťa-

hovala smernica 2016/680 o spracúvaní osobných údajov pri predchádzaní trestným činom, keďže táto inštitúcia nie je „príslušným orgánom“ v zmysle čl. 3 bodu 7 tejto smernice.

Takéto spracúvanie, ktoré je založené na príslušných ustanoveniach práva členských štátov, je v zásade tiež nevyhnutné na splnenie úlohy realizovanej príslušnými orgánmi týchto štátov na účely uvedené v čl. 1 ods. 1 smernice (EÚ) 2016/680 o spracúvaní osobných údajov pri predchádzaní trestným činom v zmysle čl. 8 ods. 1 tejto smernice.

2.4 Výrok rozhodnutia⁵¹

Súdny dvor EÚ, po posúdení relevantných aspektov posudzovanej polemiky, vo veci C-505/19, *W. S.*, **judikoval nasledovne:**

1. Článok 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda z roku 1985, ako aj čl. 21 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ v spojení s čl. 50 Charty základných práv EÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia dočasnému zadržaniu osoby, ktorej sa týka červený obežník vydaný Medzinárodnou organizáciou kriminálnej polície (Interpol) na žiadosť tretieho štátu, orgánmi štátu, ktorý je zmluvnou stranou Schengenskej dohody o postupnom odstraňovaní kontrol na ich spoločných hraniciach zo 14. júna 1985, alebo orgánmi členského štátu, s výnimkou prípadu, keď je v právoplatnom súdnom rozhodnutí vydanom v štáte, ktorý je zmluvnou stranou tejto dohody, alebo v členskom štáte preukázané, že táto osoba už bola v štáte, ktorý je zmluvnou stranou uvedenej dohody, alebo v členskom štáte právoplatne odsúdená alebo oslobodená spod obžaloby za rovnaké skutky, ako sú tie, na ktorých je založený tento červený obežník.
2. Ustanovenia smernice Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/680 z 27. apríla 2016 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov príslušnými orgánmi na účely predchádzania trestným činom, ich vyšetrovania, odhaľovania alebo stíhania alebo na účely výkonu trestných sankcií a o voľnom pohybe takýchto údajov v spojení s čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda z 19. júna 1990 a čl. 50 Charty základných práv EÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia spracúvaniu

⁵¹ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-505/19, *W. S.* – výrok. Je potrebné dodať, že Súdny dvor EÚ posúdil piatu prejudiciálnu otázku ako neprípustnú.

osobných údajov uvedených v červenom obežníku vydanom Medzinárodnou organizáciou kriminálnej polície (Interpol), pokiaľ nebolo prostredníctvom právoplatného súdneho rozhodnutia prijatého v štáte, ktorý je zmluvnou stranou Schengenskej dohody o postupnom odstraňovaní kontrol na ich spoločných hraniciach zo 14. júna 1985, alebo v členskom štáte preukázané, že na skutky, na ktorých je založený tento obežník, sa uplatňuje zásada *ne bis in idem*, ak takéto spracúvanie spĺňa podmienky stanovené touto smernicou, osobitne že je nevyhnutné na splnenie úlohy realizovanej príslušným orgánom v zmysle čl. 8 ods. 1 uvedenej smernice.

Kapitola 3

Vnútroštátna právna úprava stanovujúca opravný prostriedok umožňujúci obnovu trestného konania v prípade porušenia Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd: rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-234/17 – X. C., Y. B. a Z. A.

3.1 Návrh na začatie konania

Návrh na začatie **prejudiciálneho konania pred Súdnym dvorom EÚ vo veci C-234/17, X. C., Y. B. a Z. A.**⁵² sa týka výkladu čl. 4 ods. 3 Zmluvy o EÚ, ako aj zásad ekvivalencie a efektivity.

Tento návrh bol podaný v rámci konania o právnej pomoci v trestnej veci začatej rakúskymi justičnými orgánmi na žiadosť Švajčiarska, a to Prokuratúrou kantónu Sankt Gallen (*Staatsanwaltschaft des Kantons St. Gallen*), týkajúceho sa X. C., Y. B. a Z. A., ktorí sú vo Švajčiarsku podozriví zo spáchania trestného činu daňového podvodu v zmysle švajčiarskeho zákona o dani z pridanej hodnoty (DPH), ako aj iných trestných činov.

3.2 Skutkový stav a prejudiciálna otázka⁵³

Prokuratúra kantónu Sankt Gallen (*Staatsanwaltschaft des Kantons St. Gallen*) začala vo Švajčiarsku počas roku 2012 vyšetrovanie týkajúce sa daňových podvodov proti X. C., Y. B. a Z. A. podozrivých z toho, že prostredníctvom nesprávnych daňových priznaní podaných švajčiarskej daňovej správe získali vratky DPH v celkovej výške 835 374,17 švajčiarskych frankov (CHF), čo predstavuje približne 716 000 Eur. Uvedená prokuratúra podala na rakúske justičné orgány žiadosti o právnu pomoc v trestných veciach, aby Prokuratúra Feldkirch (*Staatsanwaltschaft Feldkirch*) vypočula dotknuté osoby.

⁵² Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 24. októbra 2018, vo veci C-234/17, X. C., Y. B. a Z. A.

⁵³ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-234/17, X. C., Y. B. a Z. A. – body 7 až 10.

X. C., Y. B. a Z. A. podali v Rakúsku proti požadovaným výsluchom viacero opravných prostriedkov, ktoré v podstate odôvodnili tým, že skončené trestné konania v Nemecku a Lichtenštajnsku v rokoch 2011 a 2012 bránia vzhľadom na zásadu *ne bis in idem* zakotvenú v čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda z roku 1985 (ďalej v tomto rozhodnutí len „Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda“) tomu, aby boli opätovne stíhaní pre podozrenie z trestných činov spáchaných na úkor švajčiarskych daňových orgánov. V Rakúsku Vyšší krajiný súd Innsbruck (*Oberlandesgericht Innsbruck*), ktorý rozhodoval na poslednom stupni, uznesením z 9. októbra 2015 konštatoval, že neexistujú skutočnosti, na základe ktorých možno preukázať porušenie čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda.

Hoci toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť, X. C., Y. B. a Z. A. na základe čl. 363a rakúskeho Trestného poriadku (*Strafprozessordnung*) podali na Najvyšší súd (*Oberster Gerichtshof*) návrh na obnovu trestného konania, pričom uviedli, že vyhovenie sporným žiadam o právnu pomoc porušuje niektoré z ich práv zakotvených nielen v Dohovore o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ale aj v Dohovore, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda z roku 1950 a Charte základných práv EÚ. Vnútroštátny súd uvádza, že podľa ustálenej judikatúry je obnova trestného konania možná iba v prípade porušenia práv zaručených Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd, konštatovaného ESLP – alebo ešte pred akýmkoľvek jeho rozhodnutím konštatujúcim také porušenie – Najvyšší súd (*Oberster Gerichtshof*). Vnútroštátny súd si kladie otázku, či zásada lojálnej spolupráce, zásady ekvivalencie a efektivity ukladajú povinnosť, aby sa obnova trestného konania nariadila aj v prípade porušenia základných práv zakotvených v práve EÚ, hoci ustanovenie, ktoré tento opravný prostriedok upravuje, taký prípad výslovne nestanovuje.

Za týchto podmienok rakúsky Najvyšší súd (*Oberster Gerichtshof*) rozhodol prerušiť konanie a **požiadť Súdnemu dvoru EÚ túto prejudiciálnu otázku** – má sa právo EÚ, predovšetkým článok 4 ods. 3 Zmluvy o EÚ v spojení so zásadami ekvivalencie a efektivity, ktoré sa z neho odvodzujú, vykladať v tom zmysle, že zaväzuje Najvyšší súd, aby na základe návrhu dotknutej osoby preskúmal rozhodnutie trestného súdu s právnou silou rozhodnutej veci so zreteľom na údajné porušenie práva EÚ (v tomto prípade čl. 50 Charty základných práv EÚ a čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, keď vnútroštátno právo (§ 363a rakúskeho Trestného poriadku) stanovuje také preskúmanie len so zreteľom na údajné porušenie Dohovoru

o ochrane ľudských práv a základných slobôd alebo niektorého z protokolov k tomuto Dohovoru?⁵⁴

3.3 Analýza Súdneho dvora⁵⁵

Posúdenie otázky – úvod

Svojou otázkou sa vnútroštátny súd pýta, či sa má právo EÚ, a obzvlášť zásady ekvivalencie a efektivity, vykladať v tom zmysle, že vnútroštátny súd zaväzuje, aby opravný prostriedok vnútroštátneho práva, ktorý v prípade porušenia Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd alebo niektorého z jeho protokolov umožňuje dosiahnutie povolenia obnovy trestného konania ukončeného vnútroštátnym rozhodnutím s právnou silou rozhodnutej veci, rozšíril aj na porušenia práva EÚ, a konkrétne na zásahy do základného práva zaručeného čl. 50 Charty základných práv EÚ a čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda.

Posúdenie otázky – k zásade ekvivalencie

Zásada ekvivalencie zakazuje členskému štátu, aby pre návrhy na zabezpečenie ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva EÚ, stanovil menej výhodné procesné podmienky, než sú podmienky, aké sa uplatňujú na podobné žaloby založené na porušení vnútroštátneho práva.

V tejto súvislosti z rozhodnutia vnútroštátneho súdu a z odpovede na otázku, ktorú Súdny dvor EÚ položil rakúskej vláde na pojednávaní, vyplýva, že žalobu na účely obnovy trestného konania stanovenú v § 363a rakúskeho Trestného poriadku je potrebné považovať za žalobu vnútroštátneho práva. Je potrebné teda overiť, či možno túto žalobu považovať za podobnú žalobe na zabezpečenie ochrany práva EÚ, konkrétne základných práv, ktoré sú v ňom zakotvené, s prihliadnutím na predmet, dôvod a základné prvky týchto žalôb (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-93/12, *Agrokonsulting-04*, bod 39 a citovanú judikatúru).

⁵⁴ Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Najvyšší súd (Rakúsko) 4. mája 2017 – X. C. a iní (vec C-234/17).

⁵⁵ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-234/17, X. C., Y. B. a Z. A. – body 12 až 59.

Na znázornenie svojich pochybností týkajúcich sa toho, či § 363a rakúskeho Trestného poriadku rešpektuje zásadu ekvivalencie, vnútroštátny súd poukazuje na možnosť, že v rámci návrhu založeného na tomto ustanovení mala výhrada založená na porušení základného práva zaručeného Dohovorom o ochrane ľudských práv a základných slobôd rovnaký predmet a základ ako výhrada založená na porušení práva zaručeného Chartou základných práv EÚ. V podstate tiež zdôrazňuje, že podľa čl. 52 ods. 3 Charty základných práv EÚ majú práva zaručené Chartou prinajmenšom rovnaký rozsah ako príslušné práva zaručené Dohovorom. Podľa znenia § 363a Trestného poriadku je obnova trestného konania stanovená pre prípad, že sa v rozsudku ESLP konštatovalo, že rozsudkom alebo iným rozhodnutím trestného súdu došlo k porušeniu Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd alebo niektorého z jeho protokolov. Zo znenia tohto ustanovenia teda vyplýva, že predpokladom pre tento opravný prostriedok je v zásade predchádzajúce konštatovanie porušenia Dohovoru alebo niektorého z jeho protokolov ESLP.

Mimoriadny opravný prostriedok stanovený v § 363a Trestného poriadku nachádza svoje odôvodnenie v samotnej povahe Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a, ako stanovuje rakúsky zákonodarca, je úzko funkčne prepojený s konaním pred ESLP. Tento opravný prostriedok bol totiž zavedený na účely výkonu rozsudkov ESLP, pričom rakúska vláda zdôraznila, že zákonodarca chcel týmto spôsobom splniť povinnosť stanovenú v čl. 46 Dohovoru. V tejto súvislosti je potrebné pripomenúť, že požiadavka uvedená v čl. 35 ods. 1 Dohovoru, podľa ktorej ESLP môže vo veci rozhodovať až po vyčerpaní všetkých vnútroštátnych opravných prostriedkov, vyžaduje existenciu rozhodnutia vydaného vnútroštátnym súdom na poslednom stupni a s právnou silou rozhodnutej veci. Ako teda vyplýva zo spisu, ktorý má Súdny dvor EÚ k dispozícii, konanie stanovené v § 363a Trestného poriadku umožňujúce obnovu trestného konania ukončeného súdnym rozhodnutím s právnou silou rozhodnutej veci bolo zavedené práve s cieľom zohľadniť túto situáciu a zabezpečiť výkon rozsudkov ESLP vo vnútroštátnom právnom poriadku.

Z návrhu na začatie prejudiciálneho konania a z vysvetlení rakúskej vlády okrem toho vyplýva, že úzka funkčná väzba medzi konaním upraveným v tomto ustanovení a konaním pred ESLP nie je spochybnená tým, že pôsobnosť prvého uvedeného konania bola rozšírená zásadným rozhodnutím Najvyšší súd (*Oberster Gerichtshof*) z 1. augusta 2007. Návrh podaný na základe toho istého ustanovenia predtým, než ESLP konštatuje porušenie

Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd alebo niektorého z jeho protokolov, podlieha rovnakým podmienkam prípustnosti ako žaloba podávaná na ESLP a podľa vysvetlení podaných vnútroštátnym súdom jeho jediným cieľom je predísť takému konštatovaniu.

Je potrebné konštatovať, že konanie stanovené v § 363a Trestného poriadku vzhľadom na svoj predmet, dôvod a základné prvky, tak ako boli uvedené vyššie, nemožno považovať za podobné žalobe na zabezpečenie ochrany základného práva zaručeného právom EÚ, konkrétne Chartou základných práv EÚ, a to z dôvodu osobitných charakteristík súvisiacich so samotnou povahou tohto práva.

V jadre tejto právnej konštrukcie sa navyše nachádzajú základné práva, tak ako ich uznáva Charta základných práv EÚ, ktorá má podľa čl. 6 ods. 1 Zmluvy o EÚ rovnakú právnu silu ako Zmluvy, s tým, že rešpektovanie týchto práv je podmienkou legality aktov EÚ, takže opatrenia v rozpore s týmito právami sú v EÚ neprípustné [pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-260/89, *ERT*, bod 41; rozsudok Súdneho dvora EÚ C-299/95, *Kremzow*, bod 14; rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-112/00, *Schmidberger*, bod 73, a rozsudok Súdneho dvora EÚ v spojených veciach C-402/05 P a C-415/05 P, *Kadi a Al Barakaat*, body 283 a 284, ako aj stanovisko Súdneho dvora EÚ 2/13 (Pristúpenie EÚ k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd), bod 169].

Na zachovanie charakteristických znakov a autonómie právneho poriadku EÚ zaviedli Zmluvy súdny systém určený na zabezpečenie súdržného a jednotného výkladu práva EÚ [stanovisko Súdneho dvora EÚ 2/13 (Pristúpenie EÚ k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd), bod 174].

V tomto rámci prislúcha vnútroštátnym súdom a Súdnemu dvoru, aby zaručovali plné uplatňovanie práva EÚ vo všetkých členských štátoch, ako aj súdnu ochranu práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci z tohto práva vyplývajú [stanovisko Súdneho dvora EÚ 1/09, bod 68 a citovaná judikatúra, ako aj stanovisko Súdneho dvora EÚ 2/13 (Pristúpenie EÚ k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd), bod 175]. Základom takto koncipovaného súdneho systému je konanie o návrhu na začatie prejudiciálneho konania podľa čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ, ktoré má za cieľ prostredníctvom nastoleného dialógu medzi Súdnyim dvorom a súdmi členských štátov zabezpečiť jednotný výklad práva EÚ (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci 26/62, *Van Gend & Loos*, s. 23), čím umožňuje zabezpečiť jeho súdržnosť, plný účinok a autonómiu a nakoniec aj

špecifický charakter práva vytvoreného Zmluvami [stanovisko Súdneho dvora EÚ 2/13 (Pristúpenie EÚ k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd), bod 176].

Podľa ustálenej judikatúry čl. 267 Zmluvy o fungovaní EÚ poskytuje vnútroštátnym súdom veľkú diskrečnú právomoc obrátiť sa na Súdny dvor, ak sa domnievajú, že právne veci, o ktorých rozhodujú, nastoľujú otázky týkajúce sa výkladu alebo posúdenia platnosti ustanovení práva EÚ potrebných pre rozhodnutie sporu, ktorý im bol predložený. Vnútroštátne súdy môžu využiť túto možnosť v ktoromkoľvek okamihu konania, ktorý považujú za vhodný (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-614/14, *Ogňanov*, bod 17 a citovaná judikatúra).

V rámci EÚ je potrebné teda vykladať a uplatňovať základné práva, ako ich uznáva najmä Charta základných práv EÚ, pri dodržaní tohto ústavného rámca [stanovisko Súdneho dvora EÚ 2/13 (Pristúpenie EÚ k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd), bod 177]. Uvedený ústavný rámec každej osobe zaručuje možnosť uplatniť si práva, ktoré sú jej priznané právnym poriadkom EÚ, ešte skôr, než rozhodnutie, ktorého je subjektom, nadobudne právnu silu rozhodnutej veci.

Posúdenie otázky – k zásade efektivity

Pokiaľ ide o zásadu efektivity, je potrebné pripomenúť, že podľa ustálenej judikatúry každý prípad, keď vzniká otázka, či vnútroštátne procesné ustanovenie znemožňuje alebo príliš sťažuje uplatňovanie práva EÚ, sa musí preskúmať s prihliadnutím na postavenie tohto ustanovenia v rámci celého konania, na jeho priebeh a osobitosti pred rôznymi vnútroštátnymi súdmi. Z tohto hľadiska je potrebné v prípade potreby vziať do úvahy najmä ochranu práva na obranu, zásadu právnej istoty a riadny priebeh konania (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-572/16, *INEOS Köln*, bod 44).

Na posúdenie existencie porušenia zásady efektivity zakotvenej v práve EÚ je potrebné určiť, či nemožnosť žiadať na základe § 363a Trestného poriadku o obnovu trestného konania ukončeného rozhodnutím s právnou silou rozhodnutej veci s odkazom na porušenie takého základného práva zaručeného právom EÚ, ako je právo zakotvené v čl. 50 Charty základných práv EÚ a v čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, v praxi znemožňuje alebo nadmerne sťažuje výkon práv priznaných právnym poriadkom EÚ. V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že zámerom Zmluvy o fungovaní EÚ nebolo zaviazat' členské štáty na to, aby pred vnútroštátnymi

súdmi zaviedli na účely zabezpečenia ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z práva EÚ, iné právne prostriedky než tie, ktoré stanovuje vnútroštátne právo (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-432/05, *Unibet*, bod 40 a citovanú judikatúru). Okrem toho, je potrebné pripomenúť dôležitosť zásady právnej sily rozhodnutej veci v právnom poriadku EÚ i vo vnútroštátnych právnych poriadkoch. Na to, aby sa zabezpečila tak stabilita práva a právnych vzťahov, ako aj riadny výkon spravodlivosti, je totiž dôležité, aby sa nemohli napadnúť súdne rozhodnutia, ktoré sa stali konečnými po vyčerpaní dostupných opravných prostriedkov alebo po uplynutí lehôt stanovených pre tieto opravné prostriedky (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-234/04, *Kapferer*, bod 20; rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-526/08, *Komisia proti Luxembursku*, bod 26; rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-352/09 P, *ThyssenKrupp Nirosta proti Komisii*, bod 123, a rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-213/13, *Impresa Pizzarotti*, bod 58).

Právo EÚ teda vnútroštátnemu súdu neukladá povinnosť neuplatniť vnútroštátne procesné normy, na základe ktorých nadobúda súdne rozhodnutie právnu silu rozhodnutej veci, napriek tomu, že by sa ich neuplatnením umožnila náprava vnútroštátnej situácie nezlučiteľnej s týmto právom (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-213/13, *Impresa Pizzarotti*, bod 59 a citovaná judikatúra, ako aj rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-69/14, *Târșia*, bod 29). Právo EÚ teda v zásade nepožaduje zrušenie rozhodnutia súdneho orgánu z dôvodu zohľadnenia výkladu príslušného ustanovenia tohto práva, ktorý prijal Súdny dvor po tom, ako dané rozhodnutie nadobudlo právnu silu rozhodnutej veci (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-213/13, *Impresa Pizzarotti*, bod 60, ako aj rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-69/14, *Târșia*, bod 38).

V tomto prípade žiadna skutočnosť v spise, ktorý má Súdny dvor EÚ k dispozícii, neumožňuje dospieť k záveru, že v rakúskom právnom poriadku neexistujú opravné prostriedky na zabezpečenie účinnej ochrany práv, ktoré osobám podliehajúcim súdnej právomoci vyplývajú z čl. 50 Charty základných práv EÚ a čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda.

Zásada právnej sily rozhodnutej veci nie je v rozpore s uznaním zásady zodpovednosti štátu za rozhodnutia súdov najvyššieho stupňa (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-224/01, *Köbler*, bod 40). Najmä totiž z dôvodu, že porušenie práv vychádzajúcich z práva EÚ v dôsledku takého rozhodnutia spravidla nemožno napraviť, nie je možné jednotlivcovi odňať oprávnenie

domáhať sa voči štátu zodpovednosti, aby týmto spôsobom získal súdnu ochranu svojich práv (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-224/01, *Köbler*, bod 34, ako aj rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-69/14, *Târşia*, bod 40).

3.4 Výrok rozhodnutia⁵⁶

Súdny dvor EÚ, po posúdení relevantných aspektov posudzovanej polemiky, vo veci C-234/17, *X. C., Y. B. a Z. A.*, **judikoval nasledovne**: Právo EÚ, najmä zásady ekvivalencie a efektivity, sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu neukladá povinnosť, aby opravný prostriedok vnútroštátneho práva, ktorý iba v prípade porušenia Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, podpísaného 4. novembra 1950 alebo niektorého z jeho protokolov, umožňuje dosiahnuť obnovu trestného konania ukončeného vnútroštátnym rozhodnutím s právnou silou rozhodnutej veci, rozšíril na porušenia práva EÚ, konkrétne na zásahy do základného práva zaručeného čl. 50 Charty základných práv EÚ a čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda z roku 1985.

⁵⁶ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-234/17, *X. C., Y. B. a Z. A.* – výrok.

Kapitola 4

Zápisy v schengenskom informačnom systéme: rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-88/21 – *Regionálny správny súd*

4.1 Návrh na začatie konania

Návrh na začatie **prejudiciálneho konania pred Súdnyim dvorom EÚ vo veci C-88/21, *Regionálny správny súd***⁵⁷ sa týka výkladu čl. 38 ods. 1 a čl. 39 ods. 3 Rozhodnutia 2007/533/SVV o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému druhej generácie [ďalej len „rozhodnutie 2007/533/SVV o SIS II“; pozn. autora – neskôr nahradené Nariadením (EÚ) 2018/1862 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému (SIS) v oblasti policajnej spolupráce a justičnej spolupráce v trestných veciach].

Tento návrh bol podaný v rámci konania začatého pred litovským Najvyšším správnym súdom (*Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas*) na návrh Regionálneho správneho súdu, oddelenie Kaunas (*Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmai*) vo veci zákonnosti litovskej právnej úpravy, ktorá zakazuje zapísať vozidlá, ktoré sú predmetom aktuálneho zápisu do Schengenského informačného systému druhej generácie (ďalej len „SIS II“) do vnútroštátneho registra.

4.2 Skutkový stav a prejudiciálne otázky⁵⁸

Dňa 13. novembra 2015 D. R. kúpil v Nemecku na základe zmluvy uzavretej so spoločnosťou AM Transportas motorové vozidlo, ktoré bolo odcudzené v Bulharsku. Dňa 20. novembra 2015 bolo toto motorové vozidlo vyradené z evidencie v Nemecku a následne prevezené do Litvy a ďalej predané inej osobe, ktorej totožnosť nie je v návrhu na začatie prejudiciálneho konania

⁵⁷ Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 15. decembra 2022 vo veci C-88/21, *Regionálny správny súd*.

⁵⁸ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-88/21, *Regionálny správny súd* – body 18 až 28.

uvedená. Dňa 22. februára 2016 chcela táto iná osoba zaregistrovať uvedené motorové vozidlo v Litve v Regitra, verejnoprávnom podniku poverenom registráciou motorových vozidiel v tomto členskom štáte. Uvedená iná osoba vtedy zistila, že 23. decembra 2015 bol do SIS II vložený zápis týkajúci sa toho istého motorového vozidla. V dôsledku toho zrušila kúpnu zmluvu, ktorú uzavrela, pokiaľ ide o toto vozidlo.

Rozhodnutím litovskej prokuratúry z 21. septembra 2016 bolo trestné stíhanie začaté v Litve týkajúce sa dotknutého motorového vozidla ukončené z dôvodu, že nebolo možné konštatovať nijaký trestný čin spáchaný v tomto členskom štáte. Ako vyplýva z návrhu na začatie prejudiciálneho konania, týmto rozhodnutím bolo toto motorové vozidlo vrátené D. R., jeho nado-búdateľovi.

Hoci majiteľka uvedeného motorového vozidla v čase jeho predpokladaného odcudzenia, bulharská dcérska spoločnosť spoločnosti Nabko Holding Company bola informovaná zaslaním kópie uvedeného rozhodnutia a oznámením totožnosti D. R., a teda mohla uplatniť svoje práva, táto majiteľka nepodnikla kroky v tomto zmysle. Okrem toho, napriek predloženiu potrebných informácií členskému štátu, ktorý vydal zápis, tento členský štát neprijal po uplynutí viac ako troch rokov od tohto oznámenia žiadne opatrenie smerujúce k vymazaniu zápisu toho istého motorového vozidla zo SIS II.

Rozhodnutím z 20. februára 2019 regionálne oddelenie Regitra zamietlo žiadosť o registráciu dotknutého vozidla, ktorú podal D. R. v Litve, pričom toto rozhodnutie bolo prijaté týmto regionálnym oddelením na základe ustanovenia litovskej právnej úpravy, podľa ktorej vozidlá, ktorých zápis je uvedený v SIS II, môžu byť registrované v tomto členskom štáte až po vymazaní tohto zápisu z tohto systému. AM Transportas napadla toto rozhodnutie na tomto verejnoprávnom podniku, ktorý rozhodnutím z 28. marca 2019 potvrdil rozhodnutie uvedeného regionálneho oddelenia o zamietnutí žiadosti o registráciu tohto vozidla v Litve. AM Transportas preto podala proti rozhodnutiam uvedeného verejnoprávneho podniku žalobu na Regionálny správny súd, oddelenie Kaunas (*Regionų apygardos administracinio teismo Kauno rūmai*). Tento súd sa obrátil na vnútroštátny súd, ktorý predložil návrh na začatie prejudiciálneho konania, so žiadosťou o preskúmanie zákonnosti tejto vnútroštátnej právnej úpravy.

Vnútroštátny súd sa pýta, či je s rozhodnutím 2007/533/SVV o SIS II zlučiteľná vnútroštátna právna úprava, ktorá podmieňuje registráciu motorových vozidiel do vnútroštátneho registra cestných vozidiel tým, aby sa na

dotknuté vozidlo nevzťahoval aktuálny zápis v SIS II, a to najmä v prípade, keď tento zápis nebol vymazaný zo SIS II členským štátom, ktorý vydal zápis, hoci orgány vykonávajúceho členského štátu odovzdali potrebné informácie o nájdenom predmete orgánom štátu, ktorý vydal zápis, ako aj jeho pôvodnému vlastníkovi.

Za týchto podmienok litovský Najvyšší správny súd (*Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas*) rozhodol prerušiť konanie a **položil Súdnemu dvoru EÚ tieto prejudiciálne otázky**.⁵⁹

1. Má sa čl. 39 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II, a najmä jeho čl. 39 ods. 3, vykladať tak, že sa ním ukladá povinnosť zakázať registráciu predmetov, v súvislosti s ktorými bol vydaný zápis v SIS II, aj keď už tento zápis nie je viac relevantný (vozidlo bolo nájdené; trestné konanie v členskom štáte, v ktorom sa vozidlo našlo, bolo ukončené z dôvodu, že v danom členskom štáte nedošlo ku spáchaniu trestného činu; štát, ktorý vydal zápis, bol informovaný, avšak neodstránil zápis z tohto systému)?
2. Má sa čl. 39 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II, a najmä jeho čl. 39 ods. 3, vykladať tak, že sa ním ukladá členskému štátu, ktorý našiel predmet, pre ktorý bol vydaný zápis podľa čl. 38 ods. 1 tohto rozhodnutia, prijať vnútroštátne právne predpisy, ktoré by zakazovali uskutočňovať akékoľvek úkony s nájdeným predmetom s výnimkou úkonov, ktorými by bolo možné dosiahnuť cieľ uvedený v čl. 38 (zaistenie alebo použitie ako dôkazu v trestných veciach)?
3. Má sa čl. 39 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II, a najmä jeho čl. 39 ods. 3, vykladať tak, že umožňuje členským štátom prijať právne predpisy, ktoré by obsahovali výnimky zo zákazu zápisu vozidiel do evidencie, pre ktoré bol vložený zápis do SIS II podľa čl. 38 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II, potom, ako príslušné orgány členského štátu uskutočnili kroky, aby o nájdenom predmete informovali štát, ktorý vydal takýto zápis?

⁵⁹ Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Najvyšší správny súd (Litva) 12. februára 2021 – Ministerstvo vnútra Litovskej republiky (vec C-88/21).

4.3 Analýza Súdneho dvora⁶⁰

Svojimi otázkami, ktoré je potrebné preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má čl. 39 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II v spojení s čl. 38 ods. 1 tohto rozhodnutia vykladať v tom zmysle, že najprv stanovuje všeobecnú povinnosť zakázať registráciu motorového vozidla, na ktoré sa vzťahuje aktuálny zápis v SIS II, následne ukladá členským štátom, aby stanovili všeobecné pravidlá zakazujúce úkony súvisiace s nájdeným predmetom, iné ako tie, ktorými sa môžu dosiahnuť ciele tohto čl. 38 ods. 1, a napokon umožňuje týmto členským štátom stanoviť výnimky z prípadného všeobecného zákazu registrácie takeého vozidla.

Na úvod z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že predmetný zápis sa týka motorového vozidla so zdvihovým objemom valcov väčším ako 50 cm³. V tejto súvislosti sa v čl. 38 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 písm. a) rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II stanovuje, že údaje týkajúce sa vozidla, o aké ide vo veci samej, ktoré je hľadané na účely jeho zaistenia alebo použitia ako dôkazu v trestnom konaní, sa vkladajú do SIS II.

Pokiaľ ide o položené otázky, v súlade s ustálenou judikatúrou Súdneho dvora EÚ je pri výklade ustanovenia práva EÚ nutné vziať do úvahy nielen jeho doslovné znenie, ale aj vzájomný kontext a ciele sledované právnou úpravou, ktorej je súčasťou [rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-435/22 PPU, *H. F.*, bod 67].

Článok 39 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II upravuje spôsoby vykonania opatrenia založeného na zápise týkajúcom sa predmetov, ktoré sa majú zaistiť alebo použiť ako dôkaz v trestnom konaní. Pokiaľ ide v prvom rade o znenie čl. 39 ods. 1 tohto rozhodnutia, je potrebné uviesť, že toto ustanovenie stanovuje, že ak vyhľadávanie odhalí existenciu zápisu o nájdenom predmete, orgán, ktorý to konštatoval, kontaktuje orgán, ktorý vydal zápis, aby sa dohodli na nevyhnutných opatreniach. Informácie uvedené v čl. 39 ods. 1 rozhodnutia sa oznamujú, ako sa uvádza v čl. 39 ods. 2, prostredníctvom výmeny doplňujúcich informácií. Článok 39 ods. 3 tohto rozhodnutia stanovuje, že členský štát, ktorý našiel predmet, prijme opatrenia „v súlade s vnútroštátnym právom“. Z toho vyplýva, že čl. 39 rozhodnutia sa obmedzuje na všeobecné opísanie spôsobu, akým majú príslušné orgány vykonávajúceho členského štátu vybaviť pozitívnu lustráciu týkajúcu sa zápisu v SIS II vyda-

⁶⁰ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-88/21, *Regionálny správny súd* – body 29 až 48.

ného na základe čl. 38 uvedeného rozhodnutia. Preto, normotvorca EÚ tým, že sa rozhodol nespresniť v čl. 39 rozhodnutia presné opatrenia, ktoré majú členské štáty prijať na účely vykonania zápisu vloženého do SIS II podľa čl. 38 uvedeného rozhodnutia, zamýšľal ponechať členským štátom v tejto súvislosti široký priestor na voľnú úvahu.

Po druhé, pokiaľ ide o kontext, do ktorého patrí čl. 39 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II, je potrebné poznamenať, že hoci operačná spolupráca v trestných veciach medzi policajnými a justičnými orgánmi realizovaná na základe tohto rozhodnutia predpokladá, že orgány vykonávajúceho členského štátu prijímú potrebné ochranné opatrenia (pozri v tomto zmysle rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-520/20, *D. B. a L. Y.*, bod 40), žiadne ustanovenie uvedeného rozhodnutia konkrétne nespresňuje druh opatrení, ktoré musí prijať členský štát, ktorý nájde zapísaný predmet, v súlade so svojím vnútroštátnym právom.

Po tretie, z čl. 1 ods. 2 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II v spojení s jeho odôvodnením č. 5 vyplýva, že cieľom tohto rozhodnutia je najmä podpora operačnej spolupráce v trestných veciach medzi policajnými a justičnými orgánmi a prispieť tak k zabezpečeniu vysokej úrovne bezpečnosti v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti EÚ, prostredníctvom informácií oznámaných prostredníctvom SIS II.

Výklad čl. 39 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II, podľa ktorého tento článok neukladá členským štátom povinnosť prijať vopred určené opatrenia, ale ponecháva im širokú mieru voľnej úvahy na identifikovanie opatrení, ktoré je potrebné prijať, nie je v rozpore s týmto cieľom a zachováva príspevok na zvýšenie úrovne bezpečnosti v priestore slobody, bezpečnosti a spravodlivosti EÚ, ktorý predvída odovzdávanie informácií o predmetoch na účely zaistenia alebo použitia ako dôkazu v trestnom konaní a uskutočňovanie výmeny informácií medzi dotknutými členskými štátmi na účely dohody o potrebných opatreniach.

4.4 Výrok rozhodnutia⁶¹

Súdny dvor EÚ, po posúdení relevantných aspektov posudzovanej polemiky, vo veci C-88/21, *Regionálny správny súd*, **judikoval nasledovne**: Článok 39

⁶¹ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-88/21, *Regionálny správny súd* – výrok.

rozhodnutia Rady 2007/533/SVV z 12. júna 2007 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému druhej generácie (SIS II) v spojení s jeho čl. 38 ods. 1. sa má vykladať v tom zmysle, že:

- nestanovuje všeobecnú povinnosť zakázať registráciu motorového vozidla, na ktoré sa vzťahuje aktuálny zápis v Schengenskom informačnom systéme druhej generácie (SIS II),
- neukladá vykonávajúcemu členskému štátu povinnosť stanoviť všeobecné pravidlá zakazujúce iné úkony týkajúce sa nájdeného predmetu, než sú tie, ktoré umožňujú dosiahnuť ciele tohto čl. 38 ods. 1,
- nebráni tomu, aby tento členský štát stanovil výnimky zo všeobecného zákazu registrácie takéhoto vozidla.

Kapitola 5

Zápisy v schengenskom informačnom systéme: rozhodnutie Súdneho dvora EÚ vo veci C-520/20 – *D. B. a L. Y. proti riaditeľovi policajnej stanice*

5.1 Návrh na začatie konania

Návrh na začatie **prejudiciálneho konania pred Súdnyim dvorom EÚ vo veci C-520/20, D. B. a L. Y. proti riaditeľovi policajnej stanice**⁶² sa týka výkladu čl. 38 ods. 1 a čl. 39 ods. 3 rozhodnutia Rady 2007/533/SVV z 12. júna 2007 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému druhej generácie [ďalej len „rozhodnutie 2007/533/SVV o SIS II“; pozn. autora – neskôr nahradené Nariadením (EÚ) 2018/1862 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému (SIS) v oblasti policajnej spolupráce a justičnej spolupráce v trestných veciach].

Tento návrh bol podaný v rámci sporu, ktorého stranami sú D. B. a L. Y. na jednej strane a bulharský riaditeľ Policajnej stanice v Silistre pri Regionálnom riaditeľstve Ministerstva vnútra v Silistre (*Načalnik na Rayonno upravlenie – Silistra pri Oblastna direkcija na Ministerstvo na vătreshnite raboti – Silistra*) na druhej strane, týkajúceho sa rozhodnutia tohto riaditeľa odovzdať členskému štátu, ktorý vložil zápis do Schengenského informačného systému druhej generácie (ďalej len „SIS II“) majetok zaistený na základe zápisu tohto členského štátu do tohto systému.

5.2 Skutkový stav a prejudiciálna otázka⁶³

E. F., bulharský štátny príslušník, nadobudol motorové vozidlo na základe bankového úveru od Santander Consumer Bank, banky so sídlom v Nórsku, ku ktorému sa zaviazal 23. decembra 2014. Tento bankový úver bol zabezpe-

⁶² Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 16. júna 2022 vo veci C-520/20, *D. B. a L. Y. proti riaditeľovi policajnej stanice*.

⁶³ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-520/20, *D. B. a L. Y. proti riaditeľovi policajnej stanice* – body 17 až 31.

čený financovaným vozidlom. V máji 2016 z nepreukázaného dôvodu E. F. prestal splácať uvedený bankový úver, pričom túto banku informoval, že toto vozidlo sa už nachádza v Bulharsku. Uvedená banka teda poverila spoločnosť Lindorff vymáhaním svojich pohľadávok týkajúcich sa uvedeného vozidla. Toto vozidlo následne nadobudla v Bulharsku spoločnosť AB, ktorá ho ďalej v marci 2017 vo Varne (Bulharsko) predala D. B.

Dňa 24. mája 2017 Nórske kráľovstvo vložilo do systému SISN zápis na účely zaistenia vozidla ako „*odcudzeného, nezákonne nadobudnutého alebo strateného*“ majetku. Dňa 26. mája 2017 bulharské policajné orgány na verejnom parkovisku v meste Silistra (Bulharsko) identifikovali vozidlo, ktorého identifikačné číslo sa úplne zhodovalo s číslom, ktoré bolo predmetom zápisu. V ten istý deň bolo toto vozidlo, registrované na meno D. B., zhabané a jeho osvedčenie o evidencii zadržané. Bulharský útvar SIRENE následne podnikol výmenu informácií s nórsnym útvarom SIRENE, pričom uvedený nórsky útvar uviedol, že predmetné vozidlo bolo predmetom zápisu v nadväznosti na spáchanie podvodu alebo zneužitia dôvery, ku ktorému došlo 23. decembra 2014 v Hordalande (Nórsko). Dňa 6. júna 2017 bola bulharským orgánom doručená žiadosť nórskeho orgánov o odovzdanie tohto vozidla jeho určenému vlastníkovi, t. j. spoločnosti Santander Consumer Bank, prostredníctvom spoločnosti Lindorff, ktorej zástupcom bola v Bulharsku spoločnosť Plam EOOD. Uvedené vozidlo bolo 4. júla 2017 odovzdané C. D., konateľovi spoločnosti Plam.

Dňa 28. augusta 2019 riaditeľ Policajnej stanice v Silistre zamietol žiadosť žalobcov vo veci samej z 13. augusta 2019, ktorou sa domáhali toho, aby im toto vozidlo bolo okamžite vrátené. Žalobcovia vo veci samej tak spochybnili zákonnosť rozhodnutia o odovzdaní dotknutého vozidla orgánom členského štátu, ktorý oznámil zápis, na bulharský Správny súd Silistra (*Administrativen съд – Silistra*), pričom sa odvolali na neexistenciu presvedčivého dôkazu o tom, že v Nórsku bolo skutočne začaté trestné stíhanie, pokiaľ ide o toto vozidlo, a na svoju dobrú vieru pri nadobúdaní uvedeného vozidla.

Keďže sa vnútroštátny súd domnieval, že medzi spoločnosťou Santander Consumer Bank a E. F. existovali súkromnoprávne vzťahy, a spáchanie trestných činov nebolo preukázané, požiadal riaditeľa Policajnej stanice v Silistre, aby sa obrátil na nórske policajné orgány so žiadosťou o podanie informácie o tom, že v Nórsku prebiehajú trestné stíhanie začaté v súvislosti s tým istým vozidlom, ako aj o predloženie výpisu z relevantných ustanovení nórskeho Trestného zákona vrátane ich prekladu do bulharského jazyka, a to vrátane

častí, na ktorých sa zakladalo vloženie zápisu týkajúceho sa predmetného vozidla.

Listom predloženým na pojednávaní, ktoré sa konalo 26. augusta 2020 pred vnútroštátnym súdom, bol tento súd informovaný o tom, že vzhľadom na to, že predmetné vozidlo bolo nájdené a repatriované do Nórska, bolo konanie vo veci zastavené 10. júla 2017. Vnútroštátny súd sa domnieva, že ak by takéto trestné konanie neprebiehalo, zápis o predmetnom vozidle v SIS II by nepatril do pôsobnosti rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II vymedzenej v čl. 2 tohto rozhodnutia, a v dôsledku toho by bol vložený do tohto systému v rozpore s cieľmi sledovanými takými zápismi, ktoré sa vkladajú na účely zaistenia majetku alebo použitia dôkazu v trestnom konaní v členskom štáte, ktorý zápis vložil.

Tento súd sa pýta, či je v súlade s rozhodnutím 2007/533/SVV o SIS II vnútroštátna právna úprava, ktorá príslušným orgánom členského štátu, ktoré našli hľadaný predmet, ktoré konajú v rámci presne vymedzenej právomoci, ukladá povinnosť zaistiť akýkoľvek majetok, o ktorom existuje zápis na účely vyhľadávania v SIS II v prípade, že existujú nepriame dôkazy, ktoré nasvedčujú tomu, že predmetný zápis nebol vložený do SIS II v súlade s cieľmi uvedenými v čl. 38 ods. 1 uvedeného rozhodnutia.

Za týchto podmienok bulharský Správny súd Silistra (*Administrativen säd – Silistra*) rozhodol prerušiť konanie a **položiť Súdnemu dvoru EÚ túto prejudiciálnu otázku** – má sa čl. 39 a najmä čl. 39 ods. 3 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave a správnej praxi, ktoré stanovujú, že ak existujú dôkazy, na základe ktorých je možné domnievať sa, že zápis vložený do SIS nenaplnia účely, na dosiahnutie ktorých bol zaregistrovaný, a najmä účely podľa čl. 38 ods. 1 uvedeného rozhodnutia, príslušný vykonávajúci orgán môže, a dokonca musí odmietnuť ho vykonať?⁶⁴

⁶⁴ Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Správny súd Silistra (Bulharsko) 16. októbra 2020 – D. B., L. Y. proti riaditeľovi Policajnej stanice v Silistre pri Regionálnom riaditeľstve Ministerstva vnútra v Silistre (vec C-520/20).

5.3 Analýza Súdneho dvora⁶⁵

Svojou otázkou sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má čl. 39 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II vykladať v tom zmysle, že bráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sú príslušné orgány vykonávajúceho členského štátu povinné vykonať zápis vložený do SIS II, ktorý sa týka predmetu, hoci majú pochybnosti o dôvodoch vloženia takéhoto zápisu, ako sú uvedené v čl. 38 ods. 1 uvedeného rozhodnutia.

Na úvod z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že predmetný zápis sa týka motorového vozidla s objemom valcov nad 50 cm³. V tejto súvislosti sa v čl. 38 ods. 1 a čl. 38 ods. 2 písm. a) rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II stanovuje, že údaje týkajúce sa takýchto vozidiel, ktoré sú hľadané na účely ich zaistenia alebo použitia ako dôkazu v trestnom konaní, sa vkladajú do SIS II. Vykonanie opatrenia založeného na takomto zápise sa riadi čl. 39 uvedeného rozhodnutia. Tento článok odkazuje na štandardizované činnosti a opatrenia, ktoré majú v podstate ochrannú povahu a ktoré majú vykonať orgány, ktoré zistili existenciu zápisu týkajúceho sa predmetu, a pokiaľ ide o výber opatrenia, ktoré je potrebné vykonať, v ods. 3 zavádza odkaz na vnútroštátne právo. Článok 39 ods. 1 uvedeného rozhodnutia stanovuje, že ak vyhľadávanie odhalí zápis o predmete, ktorý sa medzičasom našiel, orgán, ktorý spojil tieto dva údaje, kontaktuje orgán, ktorý vydal zápis, aby sa dohodli na opatreniach, ktoré je potrebné prijať.

Bod 2.2.2 dodatku 2 k príručke SIRENE v tejto súvislosti spresňuje, že v súlade s vnútroštátnym právom vykonávajúceho členského štátu budú podniknutými krokmi zaistenie nájdeného predmetu alebo vykonanie všetkých potrebných ochranných opatrení, identifikácia osoby, ktorá má tento predmet, a nadviazanie kontaktu s kanceláriou SIRENE členského štátu, ktorý vložil zápis.

Okrem toho, čl. 39 ods. 2 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II dodáva, že informácie uvedené v čl. 39 ods. 1 sa oznámia prostredníctvom „*výmenných doplňujúcich informácií*“, ktoré sú definované v čl. 3 ods. 1 písm. b) tohto rozhodnutia ako informácie, ktoré nie sú uložené v SIS II, ale súvisia so zápismi v SIS II, a ktoré sa vymieňajú okrem iného jednak s cieľom umožniť členským štátom, aby sa navzájom radili alebo informovali pri vkladaní zápisov, a jed-

⁶⁵ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-520/20, *D. B. a L. Y. proti riaditeľovi policajnej stanice* – body 32 až 54.

nak pri pozitívnej lustrácii s cieľom umožniť prijatie vhodného opatrenia. Bod 8.3 príručky SIRENE spresňuje, že v prípade pozitívnej lustrácie zápisu na účely zaistenia alebo použitia ako dôkazu, týkajúceho sa okrem iného vozidla, vykonaného podľa čl. 38 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II, útvary SIRENE zašlú doplňujúce informácie „čo najrýchlejšie“.

Vzhľadom na túto potrebu rýchleho konania, od ktorého závisí operačná spolupráca v trestných veciach medzi policajnými a justičnými orgánmi realizovaná na základe rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II, orgány vykonávajúceho členského štátu musia na účely vykonania zápisu prijať potrebné ochranné opatrenia bez toho, aby im mohlo brániť spochybnenie platnosti tohto zápisu, pokiaľ ide o existenciu pochybností týkajúcich sa toho, či orgány členského štátu, ktoré zápis vložili, v danom prípade rešpektovali ciele uvedené v čl. 38 ods. 1 tohto rozhodnutia, v prejednávanej veci týkajúce sa toho, či v členskom štáte, ktorý zápis vložil, prebieha trestné konanie týkajúce sa predmetu, ktorý bol predmetom zápisu.

Takýto záver platí o to viac, že podľa čl. 1 ods. 2 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II je účelom SIS II najmä zabezpečenie vysokej úrovne bezpečnosti v rámci priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti EÚ vrátane udržiavania verejného poriadku a verejnej bezpečnosti a ochrany bezpečnosti na území členských štátov.

Rozhodnutie 2007/533/SVV o SIS II stanovuje podľa čl. 2 ods. 1 tohto rozhodnutia podmienky a postupy vkladania a spracúvania zápisov okrem iného o predmetoch v SIS II, výmenu doplňujúcich informácií a dodatočných údajov na účely policajnej a justičnej spolupráce v trestných veciach práve v tomto kontexte. Ako vyplýva z čl. 20 ods. 1 a 2 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II, SIS II obsahuje výlučne tie kategórie údajov, ktoré sú potrebné na účely ustanovené okrem iného v čl. 38 tohto rozhodnutia. Hoci z toho vyplýva, že zápisy týkajúce sa predmetov musia podľa tohto čl. 38 sledovať ciele, ktoré sú v ňom stanovené, čl. 21 tohto rozhodnutia spresňuje, že je na členskom štáte, ktorý zápis vložil, aby pred vydaním zápisu overil, či je prípad primeraný, relevantný a dostatočne dôležitý na vloženie zápisu do SIS II.

Okrem toho, je potrebné uviesť, že ako vyplýva z čl. 49 ods. 1 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II, práve členský štát, ktorý vydáva zápis, je zodpovedný za zabezpečenie toho, že údaje sú správne, aktuálne a vložené do SIS II v súlade so zákonom, pričom čl. 49 ods. 2 tohto rozhodnutia uvádza, že len tento členský štát je oprávnený meniť, dopĺňať, opravovať, aktualizovať alebo vymazať údaje, ktoré vložil.

Ak totiž iný členský štát, než je členský štát, ktorý vložil zápis, disponuje nepriamymi dôkazmi, ktoré svedčia o tom, že určitý údaj je nesprávny alebo bol uložený nezákonne, čl. 49 ods. 3 uvedeného rozhodnutia spresňuje, že členský štát, ktorý disponuje takýmito nepriamymi dôkazmi, to oznámi prostredníctvom výmeny doplňujúcich informácií pri najbližšej príležitosti a najneskôr do desiatich dní od zistenia uvedenej skutočnosti členskému štátu, ktorý vydal zápis. Členský štát, ktorý vydal zápis, bezodkladne oznámenie overí, a ak je to potrebné, opraví alebo vymaže predmetný údaj.

Hoci je pravda, že v určitých prípadoch rozhodnutie 2007/533/SVV o SIS II umožňuje vykonávajúcemu členskému štátu požiadať, aby bol na zápise uvedený „indikátor nevykonateľnosti“, ktorého cieľom je, že sa zápis nevykoná na jeho území, ako to stanovuje čl. 24 ods. 1 tohto rozhodnutia, je potrebné uviesť, že uplatniteľnosť tohto článku je vzhľadom na jeho znenie obmedzená na zápisy vložené podľa čl. 26, 32 alebo 36 uvedeného rozhodnutia, teda zápisy týkajúce sa buď osôb, alebo predmetov, a to buď na účely diskrétného sledovania, alebo cieľených kontrol. Je potrebné však uviesť, že v prejednáwanej veci nejde o taký prípad, pretože ide o zápis týkajúci sa predmetu, vložený na iné účely, než sú účely diskrétného sledovania alebo cieľených kontrol, a to na účely zaistenia alebo použitia ako dôkazu v trestnom konaní.

V tejto súvislosti Súdny dvor EÚ okrem iného rozhodol, že zásada lojálnej spolupráce, ktorá je základom Schengenského *acquis*, znamená, že štát, ktorý konzultuje SIS, riadne zohľadňuje údaje poskytnuté štátom, ktorý vložil zápis. Sieť útvarov SIRENE bola vytvorená práve na účely informovania vnútroštátnych orgánov čeliacich problému pri výkone zápisu (rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-503/03, *Komisia proti Španielsku*, body 56 a 57). Ak by orgány vykonávajúceho členského štátu mohli v rámci výkonu zápisu týkajúceho sa predmetu pochybníť platnosť zápisu týkajúceho sa predmetu len z dôvodu existencie nepriamych dôkazov vedúcich k záveru, že nie je v súlade s cieľmi uvedenými v čl. 38 ods. 1 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II, mohlo by to narušiť účinnosť operačnej spolupráce medzi policajnými a justičnými orgánmi v trestných veciach, ktorá sa realizuje na základe tohto rozhodnutia.

Pokiaľ ide o prípadné odovzdanie zaisteného predmetu orgánom členského štátu, ktorý vložil zápis, ako je odovzdanie upravené v prejednáwanej veci v § 84 ods. 8 bulharského zákona o ministerstve vnútra (*Zakon za Ministerstvoto na vătreshnite raboti*) z roku 2014, v znení uplatniteľnom na spor vo veci samej, je potrebné uviesť, že hoci takéto opatrenie výslovne nevyplýva

zo znenia čl. 39 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II, ods. 3 tohto článku stanovuje, že členský štát, ktorý predmet našiel, prijme opatrenia „*v súlade s vnútroštátnym právom*“. Toto posledné uvedené ustanovenie tak odkazuje na vnútroštátne právo a nijakým spôsobom nedefinuje presné opatrenia, ktoré musia v tomto rámci prijať orgány vykonávajúceho členského štátu. Z toho vyplýva, že uvedené ustanovenie nemožno vykladať tak, že vylučuje, aby tieto opatrenia mohli zahŕňať opatrenia týkajúce sa odovzdania predmetu, ktorý bol predmetom zápisu, členskému štátu, ktorý vložil zápis.

Preto vzhľadom na mieru voľnej úvahy, ktorou vykonávajúci členský štát disponuje pri výbere uvedených opatrení podľa čl. 39 ods. 3 rozhodnutia 2007/533/SVV o SIS II, toto ustanovenie nebráni ani tomu, aby tento členský štát, ktorý sa rozhodol stanoviť takúto povinnosť odovzdania, bol povinný ju vykonať, aj keby mali príslušné orgány uvedeného členského štátu pochybnosti, pokiaľ ide o skutočnosť, či zápis bol vložený z dôvodov uvedených v čl. 38 ods. 1 uvedeného rozhodnutia.

5.3 Výrok rozhodnutia⁶⁶

Súdny dvor EÚ, po posúdení relevantných aspektov posudzovanej polemiky, vo veci C-520/20, *D. B. a L. Y. proti riaditeľovi policajnej stanice*, **judikoval nasledovne**: Článok 39 rozhodnutia Rady 2007/533/SVV z 12. júna 2007 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému druhej generácie (SIS II) sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sú príslušné orgány vykonávajúceho členského štátu povinné vykonať zápis vložený do Schengenského informačného systému druhej generácie, ktorý sa týka predmetu, hoci majú pochybnosti o dôvodoch vloženia takéhoto zápisu, ako sú uvedené v čl. 38 ods. 1 tohto rozhodnutia.

⁶⁶ Rozsudok Súdneho dvora EÚ vo veci C-520/20, *D. B. a L. Y. proti riaditeľovi policajnej stanice* – výrok.

Záver

Vytvorenie schengenského priestoru bolo zahájené od 80-tych rokov 20. storočia. V dnešných dňoch schengenský priestor kopíruje územia takmer všetkých členských štátov EÚ a niektorých štátov, ktoré nie sú členmi EÚ – Švajčiarsko, Vatikán, Nórsko a Island (fakticky taktiež Andorra, Monako, San Maríno a Vatikán).

Štáty schengenského priestoru sa vzájomne zaviazali, že ich policajné orgány si vzájomne pomáhajú, čo vytvorilo priestor policajnej spolupráci. Justičná spolupráca v trestných veciach v rámci schengenského priestoru existuje taktiež. Za najpoužívanejší a najrozsiahlejší spoločný informačný systém na účely bezpečnosti a riadenia hraníc v Európe je považovaný schengenský informačný systém.

Právna úprava schengenského priestoru je umiestnená v mimoriadne rozsiahlom počte právnych aktov EÚ. Ani najprecíznejšia právna úprava, žiaľ, nedokáže obsiahnuť všetky potrebné otázky. V rámci aplikačnej praxe sa stále objavujú polemické otázky, ktorých odpoveď právna úprava nepozná, čo otvára možnosť vyjadriť sa Súdnemu dvoru EÚ.

Súdny dvor EÚ vo veci C-505/19, *W. S.*, judikoval, že (i) čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, ako aj čl. 21 ods. 1 Zmluvy o fungovaní EÚ v spojení s čl. 50 Charty základných práv EÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia dočasnému zadržaniu osoby, ktorej sa týka červený obežník vydaný Medzinárodnou organizáciou kriminálnej polície (Interpol) na žiadosť tretieho štátu, orgánmi štátu, ktorý je zmluvnou stranou Schengenskej dohody, alebo orgánmi členského štátu, s výnimkou prípadu, keď je v právoplatnom súdnom rozhodnutí vydanom v štáte, ktorý je zmluvnou stranou tejto dohody, alebo v členskom štáte preukázané, že táto osoba už bola v štáte, ktorý je zmluvnou stranou uvedenej dohody, alebo v členskom štáte právoplatne odsúdená alebo oslobodená spod obžaloby za rovnaké skutky, ako sú tie, na ktorých je založený tento červený obežník. Taktiež judikoval, že (ii) ustanovenia smernice (EÚ) 2016/680 o ochrane fyzických osôb pri spracúvaní osobných údajov v spojení s čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda a čl. 50 Charty základných práv EÚ sa majú vykladať v tom zmysle, že nebránia spracúvaniu osobných údajov uvedených v červenom obežníku vydanom Medzinárodnou organizáciou kriminálnej polície (Interpol), pokiaľ nebolo prostredníctvom právoplatného súdneho

rozhodnutia prijatého v štáte, ktorý je zmluvnou stranou Schengenskej dohody, alebo v členskom štáte preukázané, že na skutky, na ktorých je založený tento obežník, sa uplatňuje zásada *ne bis in idem*, ak takéto spracúvanie spĺňa podmienky stanovené touto smernicou, osobitne že je nevyhnutné na splnenie úlohy realizovanej príslušným orgánom v zmysle čl. 8 ods. 1 uvedenej smernice.

Vo veci C-234/17, *X. C., Y. B. a Z. A.*, Súdny dvor EÚ judikoval, že právo EÚ, najmä zásady ekvivalencie a efektivity, sa má vykladať v tom zmysle, že vnútroštátnemu súdu neukladá povinnosť, aby opravný prostriedok vnútroštátneho práva, ktorý iba v prípade porušenia Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd alebo niektorého z jeho protokolov, umožňuje dosiahnuť obnovu trestného konania ukončeného vnútroštátnym rozhodnutím s právnou silou rozhodnutej veci, rozšíril na porušenia práva EÚ, konkrétne na zásahy do základného práva zaručeného čl. 50 Charty základných práv EÚ a čl. 54 Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda.

Vo veci C-88/21, *Regionálny správny súd*, Súdny dvor EÚ, judikoval, že čl. 39 rozhodnutia 2007/533/SVV o Schengenskom informačnom systéme druhej generácie v spojení s jeho čl. 38 ods. 1. sa má vykladať v tom zmysle, že (i) nestanovuje všeobecnú povinnosť zakázať registráciu motorového vozidla, na ktoré sa vzťahuje aktuálny zápis v Schengenskom informačnom systéme druhej generácie, (ii) neukladá vykonávajúcemu členskému štátu povinnosť stanoviť všeobecné pravidlá zakazujúce iné úkony týkajúce sa nájdeného predmetu, než sú tie, ktoré umožňujú dosiahnuť ciele tohto čl. 38 ods. 1, ako aj (iii) nebráni tomu, aby tento členský štát stanovil výnimky zo všeobecného zákazu registrácie takéhoto vozidla.

Vo veci C-520/20, *D. B. a L. Y. proti riaditeľovi policajnej stanice* Súdny dvor EÚ judikoval, že čl. 39 rozhodnutia 2007/533/SVV o Schengenskom informačnom systéme druhej generácie sa má vykladať v tom zmysle, že nebráni vnútroštátnej právnej úprave, podľa ktorej sú príslušné orgány vykonávajúceho členského štátu povinné vykonať zápis vložený do Schengenského informačného systému druhej generácie, ktorý sa týka predmetu, hoci majú pochybnosti o dôvodoch vloženia takéhoto zápisu, ako sú uvedené v čl. 38 ods. 1 tohto rozhodnutia.

Použité zdroje

Literatúra

- FUNTA, R. – JURIŠ, F. – KLIMEK, L. *Európske právo, 3. doplnené a rozšírené vydanie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2024, 516 strán.
- HAVLÍČEK, T. – JEŘÁBEK, M. – DOKOPUPIL, J. (eds.) *Borders in Central Europe After the Schengen Agreement*. Cham: Springer, 2017, 239 strán.
- KLIMEK, L. (ed.). *Judikátúra Súdneho dvora Európskej únie za roky 2018 až 2022 vo veciach trestných*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2024, 204 strán.
- KLIMEK, L. (ed.). *Trestné právo Európskej únie v teórii a praxi: zborník vedeckých príspevkov so zameraním na teoretické a praktické otázky trestného práva Európskej únie, vrátane judikatúry Súdneho dvora Európskej únie*. Brno: Tribun EU, 2020, 958 strán.
- KLIMEK, L. *Procesnoprávne súvislosti trestného práva Európskej únie* In: KLIMEK, L. (ed.). *Trestné právo Európskej únie v teórii a praxi: zborník vedeckých príspevkov so zameraním na teoretické a praktické otázky trestného práva Európskej únie, vrátane judikatúry Súdneho dvora Európskej únie*. Brno: Tribun EU, 2020, s. 169 – 256.
- KLIMEK, L. *Vplyv rozhodovacej činnosti Súdneho dvora Európskej únie na aplikáciu zásady ne bis in idem v oblasti schengenskej spolupráce*. In: *Justičná revue*, roč. 65 (2013), č. 12/2013, s. 1533 – 1550.
- KLIMEK, L. *Základy trestného práva Európskej únie*. Bratislava: Wolters Kluwer, 2017, 264 strán.
- LUTZ, F. *Practical Guide to Schengen Law*. Cham: Springer, 2024, 138 strán.
- OLTMER, J. *The Borders of the EU: European Integration, “Schengen” and the Control of Migration*. Wiesbaden: Springer, 45 strán.

Právne predpisy

- Dohoda medzi vládami štátov Hospodárskej únie Beneluxu, Spolkovej republiky Nemecko a Francúzskej republiky o postupnom odstraňovaní kontrol na ich spoločných hraniciach, podpísaná v Schengene 14. júna 1985. Úradný vestník Európskych spoločenstiev, L 239/13, 22. september 2000.
- Dohovor, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda zo 14. júna 1985 uzatvorená medzi vládami štátov hospodárskej únie Beneluxu, Nemeckej spolkovej republiky a Francúzskej republiky o postupnom zrušení kontrol

- na ich spoločných hraniciach. Úradný vestník Európskych spoločenstiev, C 239/19, 22. september 2000.
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1860 z 28. novembra 2018 o využívaní Schengenského informačného systému na účely návratu neoprávnene sa zdržiavajúcich štátnych príslušníkov tretích krajín. Úradný vestník Európskej únie, L 312/1, 7. december 2018.
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1861 z 28. novembra 2018 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému (SIS) v oblasti hraničných kontrol, o zmene Dohovoru, ktorým sa vykonáva Schengenská dohoda, a o zmene a zrušení nariadenia (ES) č. 1987/2006. Úradný vestník Európskej únie, L 312/14, 7. december 2018.
- Nariadenie Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2018/1862 z 28. novembra 2018 o zriadení, prevádzke a využívaní Schengenského informačného systému (SIS) v oblasti policajnej spolupráce a justičnej spolupráce v trestných veciach a o zmene a zrušení rozhodnutia Rady 2007/533/SVV a o zrušení nariadenia Európskeho parlamentu a Rady (ES) č. 1986/2006 a rozhodnutia Komisie 2010/261/EÚ. Úradný vestník Európskej únie, L 312/56, 7. december 2018.
- Protokol (č. 19) o schengenskom *acquis* začlenenom do rámca Európskej únie. Úradný vestník Európskej únie, C 326/290, 26. október 2012.
- Rozhodnutie Rady zo 6. decembra 2007 o úplnom uplatňovaní ustanovení schengenského *acquis* v Českej republike, Estónskej republike, Lotyšskej republike, Litovskej republike, Maďarskej republike, Maltskej republike, Poľskej republike, Slovinskej republike a Slovenskej republike. Úradný vestník Európskej únie, L 323/34, 8. december 2007.

Judikatúra Súdneho dvora EÚ a súvisiace dokumenty

- Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 12. mája 2021 vo veci C-505/19, *W. S.*
- Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 15. decembra 2022 vo veci C-88/21, *Regionálny správny súd.*
- Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie z 24. októbra 2018, vo veci C-234/17, *X. C., Y. B. a Z. A.*
- Rozsudok Súdneho dvora Európskej únie zo 16. júna 2022 vo veci C-520/20, *D. B. a L. Y. proti riaditeľovi policajnej stanice.*

Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Najvyšší správny súd (Litva) 12. februára 2021 – Ministerstvo vnútra Litovskej republiky (vec C-88/21).

Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Najvyšší súd (Rakúsko) 4. mája 2017 – X. C. a iní (vec C-234/17).

Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Správny súd Wiesbaden (Nemecko) 3. júla 2019 – W. S. proti Spolkovej republike Nemecko (vec C-505/19).

Návrh na začatie prejudiciálneho konania, ktorý podal Správny súd Silistra (Bulharsko) 16. októbra 2020 – D. B., L. Y. proti riaditeľovi Policajnej stanice v Silistre pri Regionálnom riaditeľstve Ministerstva vnútra v Silistre (vec C-520/20).

Ostatné zdroje

Schengenský informačný systém: Príklady úspechov [online]. Dostupné <https://home-affairs.ec.europa.eu/policies/schengen-borders-and-visa/schengen-information-system/success-stories_sk> [2024-07-07].

Schengenský priestor [online]. Dostupné <<https://eur-lex.europa.eu/SK/legislation-content/summary/the-schengen-area.html>> [2024-07-07].

Schengenský priestor podrobne [online]. Dostupné <<https://www.consilium.europa.eu/sk/policies/schengen-area/>> [2024-07-07].

Úrad medzinárodnej policajnej spolupráce Prezídia PZ [online]. Dostupné <https://www.minv.sk/?Policia_UMPS> [2024-07-07].

O autorovi

Doc. JUDr. et PhDr. mult. Libor Klimek, PhD., Dr. h. c. je advokát, vysokoškolský učiteľ, autor a recenzent.

V aplikačnej praxi pôsobí ako samostatný advokát so sídlom v Starom Meste Bratislavy. Je špecialistom pre trestné právo. V minulosti pôsobil ako poradca prvého senátu Ústavného súdu SR vo veciach trestného práva. Pôsobil taktiež na Ministerstve spravodlivosti SR ako spolutvorca zákona č. 274/2017 Z. z. o obetiach trestných činov a spolutvorca Európskej siete pre práva obetí. Neskôr založil vlastnú advokátsku kanceláriu v Bratislave. Právne služby poskytoval klientom z 10 krajín (SR, Nemecko, Rakúsko, Spojené kráľovstvo, Taliansko, Belgicko, Poľsko, Maďarsko, Srbsko a Litva).

Na akademickej pôde pôsobí ako docent na Katedre trestného práva, kriminológie, kriminalistiky a forenzných disciplín Právnickej fakulty Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici. Ako hosťujúci profesor prednáša na Právnickej fakulte Lipskej Univerzity v Nemecku. Je externým členom štátnicových komisií trestného práva v doktorandskom stupni štúdia (PhD.) na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity, Právnickej fakulty Univerzity Komenského, Právnickej fakulty Univerzity Karlovej v Prahe (Česká republika) a Právnickej fakulty Univerzity vo Vilniuse (Litva).

Pravidelne prednáša na medzinárodných kongresoch, konferenciách a prednáškových pobytoch doma a v zahraničí, v minulosti napríklad v Oxforde (Spojené kráľovstvo), v Cambridge (Spojené kráľovstvo), v Lipsku (Nemecko), v Moskve (Rusko), v Prahe (Česko) či vo Varšave (Poľsko).

Je autorom renomovaných svetových vydavateľstiev *Wolters Kluwer* a *Springer*, ako aj časopisov *Justičná revue* a *Štát a právo*. V Moskve pôsobí ako člen redakčnej rady časopisu *Economic Problems and Legal Practice* (Ekonomické problémy a právna prax). Publikoval viac než 200 diel, a to vo viacerých krajinách sveta. Jeho diela boli citované takmer vo všetkých krajinách Európy, ale taktiež v mnohých krajinách Ázie (napr. v Japonsku, Číne, Iráne, Južnej Kórei, Thajsku) či krajinách Ameriky (napr. Spojené štáty Americké a Brazília), a v dielach renomovaných vydavateľstiev, ako napríklad Oxford University Press, Cambridge University Press, C. H. Beck, Springer či Wolters Kluwer. Citoval ho taktiež Európsky parlament a generálny advokát Súdneho dvora EÚ (vo veci C-268/17 – A. Y.).

Venuje sa taktiež posudkovej a expertíznej činnosti. Je oponentom diplomových, rigorózných a dizertačných prác. Je recenzentom odborných a vedeckých kníh vydaných na Slovensku, ako aj v zahraničí. Posudzuje odborné a vedecké články pre domáce a zahraničné časopisy – napr. pre časopis *Justičná revue*, ktorý vydáva Ministerstvo spravodlivosti SR, vo Švajčiarsku pre časopis *Pravidlá* [Laws], ako aj pre ruský časopis *Ekonomické problémy a právna prax* [Проблемы экономики и юридической практики], ktorý vydáva renomované moskovské vydavateľstvo Yur-VAK. Ako národný expert pre slovenské trestné právo vypracováva právne analýzy pre Ústav právnych vied Poľskej akadémie vied vo Varšave a participuje ako externý člen na jej medzinárodných projektoch.

Vzdelanie v odbore právo nadobudol na Fakulte práva Bratislavskej vysokej školy práva (2010). Na Univerzite v Cambridge získal certifikát britskej angličtiny (2011). Doktorandské štúdium v odbore trestné právo a obhajobu dizertačnej práce *European Arrest Warrant* (neskôr publikovaná vydavateľstvom Springer ako monografia, 2015, 375 strán) absolvoval s vyznamenaním, a to na Fakulte práva Paneurópskej vysokej školy (2013). Na Právnickej fakulte Trnavskej univerzity obhájil habilitačnú prácu *Mutual Recognition of Judicial Decisions in European Criminal Law* (Springer, 2017, 742 strán) a bol habilitovaný na docenta v odbore trestné právo (2018).

Ovláda a pravidelne používa päť jazykov.